

CONTRA

nr 5 2007 (nr 195 från starten) årgång 33 Pris 25:-

**Neokonservatismen efter Irak
Biobränsle höjer matpriserna
Jihad**

**garanterat politiskt
inkorrekt**

9 770347 647008

CONTRA

oberoende borgerlig tidskrift
utges sex gånger årligen
ISSN 0347-6472

Copyright Stiftelsen Contra
Eftertryck endast efter överenskommelse

Ansvarelig utgivare

Tommy Hansson

Adress

Box 8052, 104 20 STOCKHOLM
Telefon 08-720 01 45
E-post redax@contra.nu
Internet hemsida <http://www.contra.nu>
Sluten del endast för prenumeranter:
<http://www.contra.nu/prenumerant/oversikt.html>
Användarnamn och lösenord återfinns
endast i den tryckta versionen av Contra.

Prenumeration

Minst 175, rekommenderat 250 kronor, per år. Inbetalas på plusgiro 85 95 89-4 eller bankgiro 5682-0392.
Finland: Minst 20 euro per år.
Sampo girokonto 800018-70846087.

Medarbetare

Styrelseordförande: Géza Molnár
Redaktion: Tommy Hansson och C G Holm
Övriga medarbetare: Benny H. V. Andersson, Karl-Göran Bottwyk, Bertil Häggman, Bertil Lindblom, Fredrik Runebert och David Stavenheim samt Christer Arkefors i Italien, Peter Hartvig i Danmark, Bertil Wedin i Mellersta Östern och Allan C. Brownfeld i USA.

Presslagd 2007-11-05
Strands Tryckeri, Lindsberg 2007

Det ökade trycket på bio-bränsle har gjort Sveriges bönder nöjda för första gången på urminnes tider. Priserna går upp. Men den drastiska prisuppgången på spannmål och andra livsmedel riskerar att permanenta den världssvält som varit på väg att försvinna. När vetet används för att mata bilar i de rika länderna istället för barn, ser utvecklingen dystert ut i många fattiga länder.

CONTRA-NYTT

Garanterat politiskt inkorrekt

Vi har denna gång bytt texten i den blå bården i förstasidans nedre högra hörn. Den snedställda bården dök upp i nummer 2 1981 och innehöll under de första åren en kort presentation av en av numrets huvudartiklar.

Från nummer 2 1984 byttes texten ut till den stående "oberoende borgerlig tidskrift". Tanken var att visa att Contra var ett seriöst inslag i den borgerliga familjen, som dock inte var kopplad till något politiskt parti.

Från nummer 6 1986 byttes texten ut igen. "Oberoende borgerlig tidskrift" fanns kvar som positionsbestämning på sidan 2 (där det står än idag), men vi valde att lyfta fram texten "Frihetens röst" på förstasidan. "Frihetens röst" var Contras telefonsvararservice med ett nytt politiskt budskap varje vecka, något som idag är ersatt med "Veckans Contra" på nätet. "Frihetens röst" anslöt till frihetens radiostationer "Voice of America" och "Radio Free Europe", som sände radio till de ännu förtryckta folken bakom järnridån. Contra stod upp för deras och Sveriges frihet.

Från nummer 1 1988 lade vi till undertexten "för västerländsk demokrati" för att ytterligare understryka Contras förankring i den västerländska idétraditionen. Inom två år hade flertalet av de kommunistiska diktaturerna i Östeuropa fallit och ett gigantiskt omvandlings- och utvecklingsarbete kunde ta sin början. Contras text kvarstod dock oförändrad till och med nummer 4 2007, dvs i nästan tjugo år!!

Nu är det dock dags för ett byte igen. Från och med detta nummer är texten "Garanterat politiskt inkorrekt". Vad vill vi säga med förändringen? Genom att gå ifrån den gamla texten talar vi om att vi definitivt lämnat det Kalla Kriget bakom oss. Under många år var frihetens seger i det Kalla Kriget inte konsoliderad och de nya demokratierna i öst behövde vårt stöd. Visserligen härskar fortfarande kommunismen i flera länder – framförallt i världens folkrikaste land Kina – men den är inte på samma sätt ett militärt hot mot oss i Europa, som den var för tjugo år sedan. Hoten mot det demokratiska samhället kommer idag från den tredje totalitära ideologin (efter nationalsocialismen och kommunismen) – den politiska islamismen. Men också från inre hot i vårt eget land. Den politiska korrektheten lägger sig som en våt filt över landet. Visserligen kan vi idag tala om kapitalismens ideologi som grunden för vårt välstånd. Det kunde vi knappt när Contra var nystartad. Men det är idag knappast tillåtet att tala om saker som biologiska skillnader mellan könen, heterosexualiteten som samhällets fundamentala grundpelare, den svenska kulturgemenskapen, en traditionell syn på miljö, natur och klimat osv. Utom i Contra. Contra spelade under det Kalla Kriget en viktig roll som förmedlare av information om det som hände i våra grannländer, där en finlandiserad press inte gärna skrev obekväma sanningar. Idag är det andra frågor där det är svårt att hitta den fria tankens röst. Men i Contra finns det utrymme, och det är därför vi väljer att fråna och med detta nummer låta den blå bården innehålla texten "garanterat politiskt inkorrekt".

Förskjutningar i produktionsplanen

Tyvärr har Contras tidsmässigt hårt pressade redaktion under ett par månader i år reducerats till hälften på grund av sjukdom. Detta har fått konsekvenser för Contras utgivning och vi kommer tyvärr inte att kunna distribuera planerade sex nummer under år 2007. Dock kommer alla prenumeranters prenumeration att fortsatt gälla sex nummer av tidningen. Det medför att de som har en prenumeration som löper kalenderårsvis kommer att få ett nummer även under 2008. Redaktionen beklagar att vi tvingats vidta detta steg, men vår ambition är att vi ska kunna springa ikapp under 2008. Till dess önskar vi våra läsare en God Jul och ett Gott Nytt År.

Den politiska korrekthetens våta filt

Trots att Kalla kriget är slut lever kommunismen och vänsterextremismen kvar. Några länder med fortsatt kommunistiskt maktinnehav är Kina, Nordkorea och Kuba. I vårt eget samhälle vidmakthålls en politisk korrekthet, initierad av vänsterkrafter, som bland annat omfattar miljöpolitik och sympatier för homosexuella. Denna politiska korrekthet omhuldas inte minst av den formellt borgerliga alliansregeringen.

★★★ Förutom exemplen med de kvarvarande kommunistdiktaturerna kan den politiska utvecklingen i Ryssland omnämnas. Det finns bedömare som anser att president Vladimir Putin är ”en Stalin för 2000-talet”, i spetsen för en ny typ av rysk diktatur som håller oppositionella krafter i ett fast grepp. Rysslands säkerhetstjänst FSB, efterträdare till gamla KGB, har nämnts som trolig faktor bakom mordet på exempelvis Alexander Litvinenko och Anna Politkovskaja.

Den senare har i boken *Rysk dagbok* (utgiven på svenska av Ordfront 2007, 371 sidor) redogjort för korruptionen och cynismen i Ryssland under Putin. Skildringen omfattar tiden från parlamentsvalen 2003 fram till och med augusti 2005 och efterdyningarna efter gisslandramat i Beslan. I slutet på boken skriver Politkovskaja bland annat följande:

”Hittills har det inte märkts några tecken på förändring. De statliga myndigheterna slår dövörat till för alla varningar från folket. De lever sitt eget liv, deras ansikten är ständigt förvirrade av girighet och irritation över att någon kanske skall försöka hindra dem från att bli ännu rikare. För att avvärja den risken går deras prioritering ut på att vingklippa det civila samhället. Dagligen försöker de övertyga det ryska folket om att det civila samhället och oppositionen finansieras av CIA, brittisk, israelisk och förmodligen också marsiansk underrättel-

setjänst... Våra statliga myndigheter i dag är bara intresserade av att tjäna pengar. Det är bokstavligen det enda de är intresserade av.”

Samtidigt är Putin ifärd med att bygga upp en allt starkare militärmakt omfattande ett stort antal kärnvapen och drar sig inte för att sälja krigsmateriel till länder såsom Kina och Iran. Det nya Rysslands starkaste kort torde vara de väldiga ener-

tommy.hansson@contra.nu

gitillgångarna och särskilt naturgas, vilket gör att många länder runtom i världen blir beroende av Ryssland via de väldiga pipelines som byggs. Som bekant planeras en gasledning i Östersjön som skall dras till Tyskland i hotande närhet till svenska farvatten nära Gotland.

Kommunistkina

Folkrepubliken Kina är, till skillnad från Ryssland, fortfarande ett kommunistiskt land. Kommunistpartiet har i praktiken all makt, även om det formellt förekommer andra partier. De senare är emellertid mera att betrakta som små intresseorganisationer vilka inte kan ägna sig åt någon som helst självständig verksamhet; allt de är tillåtna

att göra bestäms av kommunisterna.

Det faktum att det väldiga Kina alltså är ett kommunistiskt och därmed totalitärt samhälle innebär att all form av religionsutövning som inte godkänns av myndigheterna är förbjuden. Religionen upplevs som ett hot mot den statsbärande ateistiska ideologin. Detta gäller såväl kristendomen som den omskrivna meditationsrörelsen Falun Gong. Självständiga kristna av alla konfessioner samt Falun Gong-anhängare förföljs obarmhärtigt medelst avrättningar, fängslanden och tortyr. Det finns ingenting som tyder på att de kinesiska myndigheterna skulle ha tagit några som helst intryck av de talrika internationella protester som förekommit, lika litet som man brydde sig om kritik mot behandlingen av oliktänkande i samband med massakern på Himmelska fridens torg 1989.

Under senare årtionden har i Kina utvecklats en omfattande kristen rörelse vilken skildras bland annat i boken *Jesus i Beijing* av David Aikman (Ljus i Öster 2006, 410 sidor). Det finns kristna såväl i kommunistpartiet som i armén. Aikman skriver: ”Dessa faktorer; ekonomisk tillväxt, ökad tillgång till information, utökad civil frihet och behovet av en medveten kamp mot de sociala missförhållanden som kan komma av välstånd, skapar tillsammans en gynnsam atmosfär där kristendomen i Kina kan växa, både som folkrörelse och ideologi.”

Inför de planerade olympiska spelen i Peking 2008 är omvärldens blickar riktade på Kina och då särskilt hur landet hanterar de mänskliga rättigheterna på olika sätt. Frågan kommer säkerligen och med all rätt att hållas levande fram till OS-invingningen. Hittills har dock knappast frågan om en möjlig bojkott av spelen tagits upp på allvar, även fast det är känt att ingens avrättas så många människor som i Kina och dessutom ofta offentligt i stora idrottsarenor.

”Absurdistan”

USAs president Ronald Reagan benämnde på sin tid Sovjetunionen för ”ondskans

imperium". På motsvarande sätt valde George W. Bush att kalla Nordkorea, Iran och Irak "ondskans axelmakter". De två senare ligger i Mellanöstern, och det är där vi återfinner en stor del samtidens diktaturstater. Det har sagts många gånger förr, men det förtjänar upprepas att Mellanösterns enda stabila demokrati är Israel under det att arabländerna – med islam som övergripande religion och samtidigt ideologi – är diktaturer.

Caroline Salzinger, utrikesreporter för Sveriges radios Eko-redaktion, har givit ut reportageboken *Hälsningar från onskans axelmakter. Vardag och vansinne i världens mest slutna länder* (Bokförlaget DN 2007, 280 sidor). Förutom de av Bush nämnda länderna omfattar Salzingers granskning även Syrien, Libyen och Kuba, länder som av USAs förre FN-ambassadör John Bolton omtalades i ett tal rubricerat "Bortom onskans axelmakter".

Om sina första intryck från Nordkorea under Kim Jong-il skriver Salzinger följande utifrån en tågresa från Kina: "Det som uppenbarar sig utanför fönstret när solen kryper över horisonten får mig att känna mig förflyttad till historieböckernas beskrivningar av medeltiden. På båda sidor om järnvägsspåret ligger små åkerlappar där det odlas majs och ris. Men allt arbete sker helt och hållet för hand. Knappt några dragdjur heller, under hela resan till Pyongyang räknar jag till tre oxar. Jag ser inga traktorer, inga skördetröskor, bara en tröstlös massa människor som arbetar i snörräta led på leriga, frostnupna åkerplättar... Inga bilar, inga fabriker, inga moderna, industriella ljud någonstans. Allt är jämnrått, förutom när de leriga åkrarna då och då lyses upp av rader med röda flaggor, nedstuckna i jorden."

Att genomföra intervjuer i Nordkorea är för Salzinger besvärligt, eftersom det är olagligt för nordkoreaner att prata med västerlänningar utan tillstånd från myndigheterna. I Pyongyang får hon sedan veta att hon förväntas lägga ner blommor vid en staty av den Store ledaren Kim Il-sung på Mansu-berget i den sterila nordkoreanska huvudstaden. Reseprogrammet omfattar också ett besök i den demilitariserade zonen (DMZ) längs 38:e breddgraden, alltså ett av världens mest spänningsfyllda områden eftersom det formellt fortfarande råder krigstillstånd mellan Nord- och Sydkorea. I bokens avsnitt om Nordkorea ryms även en intervju med en till Sydkorea avhoppad nordkorean.

Missiler på pansarfordon visas upp på en militärparad i Moskva under det Kalla kriget. I dag närmar sig Putins auktoritära Ryssland det gamla Sovjetunionen i militär slagkraft.

Det är ingen tillfällighet att Caroline Salzinger kallar Nordkorea "Absurdistan", landet där ledaren Kim Jong-il påstås ha skrivit sex operor och slagit hole-in-one första gången han spelade golf.

Kuba

Det andra kommunistlandet som Salzinger skildrar är Kuba, ett land som inte är lika slutet som Nordkorea men där den kommunistiska Castro-regimen fortfarande hankar sig fram vid makten och där oppositionella regelmässigt trakasseras och fängslas (när detta skrivs lever Fidel Castro alltjämt). Kubas främsta fiende är av naturliga skäl det inte långt bort belägna USA. Ett propagandakrig kan sägas pågå mellan de båda länderna, där Castro-regimen fortsätter med sin gammalmodiga "antiimperialistiska" retorik; USA påpekar i sin tur att de två miljonerna kubaner utomlands tillsammans är rikare än de 11,2 miljonerna på Kuba.

Salzingers framställning av Kuba är ingen djävulsbild. Författarinnan påpekar exempelvis att sjukvården är gratis och barnadödligheten förhållandevis låg. Några bjärta klassklyfor av sådan typ som förekommer i exempelvis Dominikanska republiken påstår hon sig inte ha sett. Men: "De dissidenter som öppet har kritiserat Castroregimen har fått betala ett högt pris för sin frispråkighet. Om de bor kvar på Kuba så är de svartlistade i samhället, och inte bara de utan alla i deras familj. Det är därför som ingen vill prata om politik här, för om det blir känt att de är motståndare till systemet så förstör de livet också för

sina barn, syskon och föräldrar...I värsta fall fängslas man, misstänkt för samarbete med USA."

Enligt en av de personer Salzinger talat med vill nästan alla kubaner lämna landet "åtminstone ett tag så att de kan tjäna lite pengar..."

Kommunismen lever alltså, som framgår av ovsående, kvar i ett antal länder. I dessa länder pågår fortfarande ett kallt krig riktat mot demokrati och frihet, mot öppenhet och tolerans, mot religion och mänskliga rättigheter.

Ateismens ideologi

Trots att kommunismen alltså inte är riktigt död och att det alltjämt i västvärlden och på andra platser finns människor som anser sig vara kommunister, har den kommunistiska ideologin i längden naturligtvis ingen framtid vare sig i teorin eller praktiken. I boken *Åter till det Kalla kriget. Politiskt inkorrekta artiklar 1974–93* (Contra förlag 1993, 128 sidor) ställer jag frågan: "Varför har kommunismen misslyckats med att erbjuda ett människovärdigt samhälle i de länder där den kommit makten?"

Det finns flera delsvårigheter på denna fråga. Ett är att socialistisk planhushållning alltid leder till ekonomisk katastrof. Ett annat är att kommunismens krav på ideologisk ensamrätt alltid leder till brutalitet, våld och intolerans. Det mest grundläggande med kommunismen är emellertid, enligt mitt sätt att se, "dess ateism, dess medvetna gudsförnekelse som ej endast sätter religionsfriheten ur spel utan fastmer innebär en negation av den västerländska civilis-

ationens grundvalar och ytterst vänder sig mot sanningen själv.”

Ett eklatant exempel på kommunistisk religionspolitik är behandlingen av utövande buddhister i Tibet. Efter upproret i Lhasa 1959 korsfäates buddhistmunkar som vägrade tvångsgifta sig med kinesiska kvinnor. Därefter har tibetanska nunnor våldtagits och misshandlats av kinesiska ockupationssoldater i ett fåfängt försök att utplåna Tibets inhemska religion.

En av de skapsinnigaste analyserna av totalitär socialism som enligt min mening gjorts är Fjodor Dostojevskijs roman *Onda andar*, utkommen 1871 som ett frontalangrepp på den ryska nihilismen och terrorismen, som ju slutligen skulle störta Ryssland i fördärvet och bereda marken för bolsjevikernas makt tillträde. Dostojevskijs roman skildrar händelser i författarens samtid, men samtidigt förutser den med profetisk klarsyn vad gudlösheten satt i system slutligen leder till.

Vänsterns nya kläder

Den avslutande delen av min bok *Åter till det kalla kriget* betitlas ”Vänsterns nya kläder” och syftar på utvecklingen av vänsterrörelsen efter Berlinmurens fall 1989 och Sovjetunionens sammanbrott 1991. Jag framhåller bland annat:

”I takt med att kommunistdiktaturerna avvecklas minskar visserligen vänsterns entusiasm för olika totalitära ’drömsamhällen’ (även om ett fåtal entusiaster alltså höjer Kuba eller Nordkorea till skyarna eller stöder något antal kommunistiska gerillarörelser kvar i diverse djungler). Men det är tyvärr inte sak samma som att det vänsterutopiska engagemanget skulle ha dött ut. Samma slag av engagemang – oftare av fanatisk art än icke – tycks alltmer kanaliseras i sociala och politiska typer av rättfärdighetsivrande.”

De opinionsrörelser jag i boken valt att belysa och kritiskt granska är den homosexuella rörelsen, feministrörelsen, miljörörelsen, antirasiströrelsen ”samt den vänsterrörelse som flyttat in i kyrkan.” Vidare: ”På många sätt är faktiskt denna utopism farligare för det fria samhällets fortbestånd än vad den traditionella, pro-revolutionära vänstern var i och med att den arbetar på ett mer försåtligt sätt. Säkert finns det nämligen många anhängare av ovan nämnda rörelser som alls icke vill kännas vid något undergrävande syfte, utan är i sann mening vad Lenin en gång benämnde ’nyttiga idioter’.”

Ateismen och motstånd mot organiserad religion är en av kommunismens hörnstenar. Samtidigt har inte minst Svenska kyrkan kommit att bli en tummelplats för vänstern. (Tommy Hansson)

Ett ideologiskt tomrum tenderar alltid att vilja fyllas, och efter den totalitära socialismens fall i olika delar av världen är det rörelser av ovan nämnt slag som stegat in och gör anspråk på att fylla tomrummet. Och i en tid när miljöalarmisten Al Gore tilldelas Nobels fredspris för sin ovederhäftiga film ”En obekvämt sanning” och när en svensk borgerlig regering innehåller företrädare för samtliga ovannämnda rörelser kan det knappast råda något tvivel om att ”den nya vänstern” varit och är synnerligen framgångsrik.

Vad Svenska kyrkan beträffar har den från och med 1950-talet alltmer tappat sitt andliga innehåll och är numera snarast att betrakta som ett profant rättfärdighetsinstitut som innehåller allt från homosexuella präster till radikala feminister. Den kyrkans man eller kvinna som i dag predikar Bibelns otvetydiga lära om homosexualitet riskerar i bästa fall sin karriär och kan i värsta fall hamna i fängelse för ”hets mot folkgrupp” alternativt ”hatbrott”.

Världssamfundet och Taiwan

Kinesiska myndigheter har i sommar avfyrat våldsamma verbala angrepp mot taiwanesiska myndigheter på grund av att landet ännu en gång – i samarbete med sina allierade – har sänt en ansökan till FN om medlemskap i världsorganisationen. Ord som ”avskum” och ”sabbotör” är hälsningar som avsänts över Taiwan-sundet.

Vad man än må anse om Taiwan och Folkrepubliken Kina bör man enligt min mening hålla sig till realiteterna och ”situationen som den är”. Och situationen är – och kommer nog också förbli – den att på Taiwan utövar inte folkrepublikens myndigheter någon som helst myndighet och suveränitet. De utövas av Taiwans demokratiska, folkvalda myndigheter.

Här har det nämligen försiggått en

genomgripande demokratisering med fria president-, parlaments- och lokalval förutom ett oblodigt regimskifte där det tidigare statsbärande Kuomintang-partiet överförde makten till en liberal president. På Taiwan blir de mänskliga rättigheterna respekterade och ingen blir avrättad, alltså en utveckling stick i stäv med situationen i Folkrepubliken Kina.

Läget i området tjänas enligt min mening bäst med ett internationellt erkännande av de båda kinesiska staterna, Folkrepubliken Kina och Republiken Kina på Taiwan. Och så får en eventuell återförening komma som en demokratisk, frivillig process mellan två demokratiska, oavhängiga stater!

Nils Tore Gjerde

Neokonservatismen efter Irak

Många debattörer har dödförklarat neokonservatismen efter de problem som uppstått i Irak. I Contra nr. 6 2005 skrev jag en artikel om amerikansk utrikespolitik och vad som skiljer neokonservatismen från andra ideologiska inriktningar, som realismen. Då, två år efter Irakinvasionen påbörjades, hade de neokonservativa fortfarande ett gott självförtroende. I det här numret behandlar jag en artikel i Commentary av Joshua Muravchik med rubriken "The past, present, and future of neoconservatism", där neokonservatismens framtid analyseras.

Muravchik påtalar det något paradoxala att de neokonservativa härstammar från vänsterdissidenter, varav många var aktiva inom det demokratiska partiet. Begreppet neokonservativ var då ett sätt att stigmatisera de demokrater som förespråkade en mer aktiv och idealistisk utrikespolitik. Det var inte förrän Ronald Reagans presidentskap 1980–1988 som de neokonservativa kunde förenas med den republikanska konservatismen. Tidigare hade enbart några konservativa debattörer såsom grundaren av National Review, William F. Buckley, och kommunistavhopparen som bland annat varit redaktör för Time Magazine, Whittaker Chambers, gemensamma värderingar med de neokonservativa. De republikanska gräsrotterna var mer försiktiga och pragmatiska och valde i stället att betrakta kommunistblocket som en jämbördig konkurrent på världssarenan. Detta kan exemplifieras av Richard Nixons och Henry Kissingers utrikespolitiska inriktning realism som innebar att de accepterade kommunismens existens som något givet. Inför valet kunde Nixon använda extrem antikommunistisk agitation men under hans presidentskap tonades detta ned. Förvisso tonade även Reagan ned sin retorik när han var president, men han gav aldrig upp kampen mot kommunismen, och han tvivlade inte på att USA skulle segra.

Ett exempel på att neokonservatismen var mer utbredd inom det demokratiska partiet finner man i John F. Kennedys hårda antikommunistiska retorik som inför valet 1960 överträffade motkandidaten republikanen Richard Nixons. Kennedy gick även längre i sin Kubapolitik. Men det var först med Reagan som spridandet av frihet och demokrati blev ett långsiktigt och tydligt uttalat mål.

Neokonservatismens kamp mot det onda.

Under det Kalla kriget utvecklades en gemensam mentalitet bland de neokonservativa och artikelförfattaren fastslår fyra punkter som förenar neokonservativa. Det första är att de neokonservativa är moralistiska och har starka värderingar, både vad som anses vara rätt och vad som anses vara fel. Ronald Reagans utpekande av Sovjetunionen som onskans imperium och George W. Bush benämning av Nordkorea, Iran och Irak som onskans axelmakter är exempel på detta. De neokonservativa betonar också den amerikanska styrkan, men inte av främst patriotiska skäl utan

fredrik.runebert@contra.nu

på grund av att USA och den västerländska civilisationen i dag är överlägsen alla andra kulturer. Den andra punkten är den starka tron på dominoteorin som går ut på att om man tillåter en ondskefull regim att härja fritt i ett område kan denna ondska spridas vidare. Under Kalla kriget var det kommunismen, i dag är det islamismen som åsyftas. Men även motsatsen gäller, när man lyckas införa demokrati och frihet på ett ställe ökar förutsättningarna för att detta sprids till grannländerna och en positiv process påbörjas. Men detta kräver en hård kamp mot onskans ideologier. Denna punkt gör att de neokonservativa delar det internationella perspektivet med liberaler. Skillnaderna är dock metoderna och det är där den tredje punkten kommer in.

De neokonservativa har, precis som traditionella konservativa i USA, ett stort förtroende för militärens makt. USA kla-

rar sig utan FN och andra länder och kan själv diktera villkoren. Den fjärde punkten handlar om den omfattande idealismen som präglar de neokonservativa. De har som mission att sprida frihet och demokrati för att dels förbättra tillvaron för människor i världen och dels för att eliminera grogrunden till terrorism och allmän oro. Därmed kan man säga att neokonservativa både är realister och idealister då de har stora visioner om hur demokrati och frihet ska spridas samtidigt som de förespråkar hård styrka när de mjuka medlen inte fungerar samt delar realismens syn på strategin att hålla sig med vänner som egentligen inte är vänner. Exempel på det sistnämnda är Saudiarabien som stöder USA i kampen mot terrorismen, men som samtidigt hyser en extrem variant av islam där kvinnor inte ens har rätt att köra bil.

Att bygga demokrati

Muravchik tar i sin artikel upp några argument för att de neokonservativa har fel. Dessa argument har han delat upp i taktiska samt strategiska misstag och principiella resonemang som attackerar neokonservatismens själva kärna. Den första kategorin handlar om vissa demokraters argument att Irakkriget är fel krig på fel plats. Det vore bättre att satsa resurserna på att försöka hitta Osama bin Ladin i Afghanistan än att binda upp stora resurser i en invasion av Irak. John Kerry framförde det argumentet i presidentvalet 2004 mot George W. Bush och Barack Obama förde fram en något annorlunda version av denna argumentationslinje då han sade sig vara beredd att bombardera platser i Pakistan. Den konservative Michael Ledeen i American Enterprise Institute förde redan 2003 fram

samma argumentationslinje då han menade att det var bättre om USA sparade på krutet och i stället attackerade Iran. Detta har i efterhand visat sig vara en korrekt bedömning då Iran har visat sig vara mycket mer farligt än vad Irak egentligen var. Saddam Hussein hade redan skrotat eller på annat sätt gjort sig av med sina massförstörelsevapen, men misslyckats med att visa detta för omvärlden. Artikelförfattaren anser att detta är Irakkrigets största gåta men anger den rimliga förklaringen att Saddam inte ville visa sig svag inför sina grannländer.

Målet med Bushadministrationens invasion var att försämra förutsättningarna för statsponsrad terrorism. De länder som var och är måltavlor för en sådan invasion var Iran, Irak, Syrien och Libyen. Att Bushadministrationen valde Irak beror troligen på att oppositionen i Iran var starkare då än nu och att administrationen hade skäl att tro att oppositionen skulle ha klarat av att störta sin egen regim. Hade USA attackerat Syrien först, såsom vissa neokonservativa pläderade för, hade USA fått kritik för att agera för israeliska intressen. Libyen har, enligt artikelförfattaren, varit lugnt sedan Reagan bombade landet 1986 som svar på en terroristattack.

Ett annat taktiskt misstag är dåvarande försvarsminister Donald Rumsfeldts och George W. Bush envisa ståndpunkt att enbart skicka en fraktion av de trupper som general Eric Shinseki ville sända till Irak. Till en början, när det gällde att invadera Irak, hade de rätt. Men när det gällde att upprätthålla freden och bygga upp demokratin gjorde de en missbedömning. Denna invändning av neokonservatismens Irakinvasion bekräftas av att den nya strategin – Surge – hittills verkar fungera väldigt bra. Ett ytterligare misstag anses vara att USA monterade ned den befintliga administrationen och byggde upp den nya från grunden. Detta skapade ett kaos som var svårt att bemästra. Vissa liberaler anser också att USA borde ha låtit FNs vapeninspektörer fåt slutföra sitt uppdrag samt att USA borde ha inhämtat mandat från FNs säkerhetsråd. Problemet med det sistnämnda resonemanget är att vapeninspektörerna hade haft 12 år på sig och de inte hade lyckats bevisa vare sig det ena eller det andra samt att FNs säkerhetsråd består av diktaturer som har rätt att framlägga veto mot USA:s mål om att sprida frihet och demokrati.

Joshua Muravchik

Neokonservatismens motståndare saknar alternativ

Men dessa invändningar når inte till den neokonservativa kärnan, utan handlar bara om strategier och prioriteringar. Den första av de två mer principiella invändningarna ifrågasätter om det är rätt att försöka sprida frihet och demokrati i andra länder. Nej, svarar demokrater och libertarianer enstämmigt. Demokraterna och vänstern på grund av att de inte vill att USA ska agera utan FN-mandat och libertarianerna för att de anser att det inte är amerikanarnas uppgift att ge upp sin egen frihet för att ge andra människor frihet. Västerlänningens rätt att slippa skatt är, enligt libertarianen, viktigare än irakiernas rätt till frihet från våld, hot och förtryck. En ytterligare invändning är frågan om det överhuvudtaget är möjligt att demokratisera mellanöstern.

Den andra principiella invändningen är kriget mot terrorismen, eller islamismen, som är neokonservatismens främsta kännetecken i dag. Finansmannen George Soros anser att terrorismen inte är något mer än vanlig kriminalitet. Andra uppfattar kriget mot islamismen som paranoia, där ett litet hot överdrivs till något gigantiskt.

Problemet för de som kritiserar neokonservatismen är att de saknar alternativ till vad som bör göras. Antingen ska USA isolera sig från omvärlden eller också ska USA alltid gå via FN-mandat och vänta på att dess kontrollpersoner lyckats samla in bevis för det ena eller det andra innan USA agerar. Att få ett FN-mandat kräver också att diktaturerna i säkerhetsrådet har ett intresse av att USA agerar. Visst kan de två alternativen vara bekväma då de båda innebär att USA inte gör någonting, men vad blir resultatet på lång sikt? Hur skulle

kommunismen ha utvecklats om USA inte hade åtagit sig att bekämpa den onda ideologin? Att Vietnamkriget var ett strategiskt misstag kan många neokonservativa skriva under på, men ingen neokonservativ debattör anser att det var fel av USA att bekämpa den onda ideologin kommunismen. Samma sak bör gälla relationen mellan Irakkriget och kriget mot islamismen.

Arabvåren 2005 blommade aldrig ut till den framgång som Pragvåren var 1968. Men samtidigt måste man tänka på att det tog två decennier för Pragvåren att bära frukt. Demokratisering och ökad frihet tar tid.

Etiska fonder är inte så etiska

Etiska fonder säger sig ta särskilda etiska hänsyn vid placeringarna, något som ska ge fondspararen inte bara bra avkastning utan även gott samvete. En del har påstått att de etiska fonderna gett bättre avkastning än "vanliga" fonder. Så är naturligtvis inte fallet, avkastningen varierar som för alla fonder, men är det någon avvikelse i resultatet så är den neråt. Värst är kanske att den sällsynt usla förvaltaren KPA satsar stenhårt på att marknadsföra sin "etiska profil". Det "etiska" resulterade i att KPAs pensionsbolag för 2006 gav en avkastning på 1,6%, medan närmaste konkurrenten AMF Pension gav 9,6%. Skandia gav 9,0%, Länsförsäkringar 7,5% och Handelsbanken Liv 8,2%, för att nämna några. Bondfångeri med skyhöga marknadsföringskostnader är en bra beskrivning på KPA hårda och missvisande marknadsföring.

Olika bolag definierar det etiska på olika sätt. Genomgående tycks vara att spel, pornografi, sprit, tobak och vapen anses vara oetiskt. Spel, sprit och tobak är tre av de flesta staters största intäktskällor, så man skulle kanske märka en viss skatteprotest i definitionen på det etiska. Men det är nog att dra för stora växlar på vad som anses vara oetiskt. Att räkna vapen som oetiska är också märkligt. Svenska staten spenderar varje år 20 miljarder kronor av skattebetalarnas pengar på militär utrustning, varav merparten är vapen av olika slag. Försvaret har vapen för att försvara vår demokrati mot diktaturer och terrorister och polisen har vapen för att försvara fridsamma medborgare mot gangsters – tjuvar och mördare. Vapen är en av det civiliserade samhällets grundläggande samhällsnyttigheter och en nödvändighet för att upprätthålla civilisationen. Att räkna "vapen" som oetiska är svårt att kalla annat än bedrägeri.

Jihad – det heliga kriget

Jihad brukar översättas med ”heligt krig”. Det är muslimernas modell för att skaffa sig världsherravälde. Men idag finns det också muslimer som ser jihad som något andligt – men dessvärre är det nog terroristerna som har en mer historiskt riktig syn på vad jihad är.

Jihad är en central term för islam. Det brukar översättas med ”heligt krig” och tolkas på olika sätt av skilda skolor inom islam. För islamistiska extremister är det fråga om ett legitimt militärt våld för att omvända de otrogna till islam. För andra kan det vara fråga om något annat och för oss icke-muslimer mer smältbart. Låt oss se närmare på jihad och vad det betyder – för muslimer och icke-muslimer.

I kristendomen är ”arvssynden” ett centralt begrepp. Människan är syndig och kan bara frälsas med Guds hjälp. Så är det inte i islam. I islam finns ingen arvssynd, men Allah har genom sina profeter, och särskilt genom den siste profeten, Muhammed, talat om hur människan ska handla. På den yttersta dagen avgörs om människan gjort mer gott eller mer ont, om hon ska hamna i paradiset eller helvetet. Allt står i Koranen och i den muslimska traditionen. Och människan kan själv avgöra resultatet, det krävs ingen Guds nåd som i kristendomen. Adam och Eva syndade även enligt Koranen, men deras synd lades inte hela mänskligheten till last.

Men även om människan alltså själv genom sina gärningar avgör hur hon ska bedömas (och dömas på den yttersta dagen), så är inte gärningarna fria. Det är Allah som styr människorna, och det är därför muslimer ofta uttalar de magiska orden ”Om Allah vill”. De har inte kontroll över händelseutvecklingen eller ens sina egna handlingar.

De troende ska ta del i jihad

Jihad nämns i Koranen ofta tillsammans med ordet för strid med de otrogna (qital). Många verser kräver av de trogna att de ska ta del i jihad, de som gör det utlovas belöning i livet efter detta och de som avstår från att delta kommer att drabbas av straff.

Jihad innebär en plikt för alla muslimer att utvidga det muslimska samfundet

– umma. Att se till att så många människor som möjligt blir en del av umma. Slutmålet är att alla på jorden ska omfattas av islam. Och innan man nått dit kommer det att råda strid mellan de länder som styrs av islam och de som styrs av av ”otrogna”. I en del sunni-muslimska tankeriktningar har jihad blivit en sjätte plikt för en sann muslim, vid sidan av de fem som allmänt ses som islams grunder: trosbekännelsen, bönen, fastan, allmosan och valfärden till Mekka.

Vi känner igen målet från totalitära ideologier som nationalsocialism och kommunism – världsherravälde. Jihad är en religiös plikt för troende muslimer. De som stupar i jihad blir martyrer och kommer direkt till Paradiset. Jihad, att sprida budskapet är Allahs vilja, och eftersom Allahs ord råder

cg.holm@contra.nu

över allt annat är det muslimers plikt att delta i jihad. Jihad innebär att individen ställs mellan två välsignelsebringande alternativ. Antingen seger, och då har man bidragit till att sprida islam och Allahs vilja, vilket räknas till godo på den yttersta dagen, eller förlust och martyrskap och då kommer man direkt till Paradiset.

Sura 4:95 (4:97 i vissa versioner av Koranen) säger: ”De som är rättrogna, som sitta överksamma utan att hava lidit någon skada, och de, som våga sina ägodelar och sitt liv för Allahs sak, äro icke lika. Allah har upphöjt dem, som våga sina ägodelar och sitt liv för Allahs sak, ett steg över dem, som sitta överksamma. Bådadera har Allah lovat det yppersta, men dem, som strida, har Allah utmärkt med stor lön framför dem, som sitta överksamma.”

Jihad kan också rikta sig mot de egna. Den egyptiske presidenten Anwar Sadats mördare ansåg sig delta i jihad. För jihad kunde också fullföljas genom att bekämpa

dem som underlät att följa plikten att delta i jihad, och dit räknade mördarna Egyptens muslimske president. Han hade ju nämligen träffat ett fredsavtal med Israel och han hade därmed inte uppfyllt sin plikt att strida för islams expansion.

Och såväl den turkiske sultanen som den persiske shahen ansåg sig föra jihad när de utvidgade sina imperier – och även när de förde krig mot varandra.

Stora och Lilla jihad

Vissa sunnimuslimer skiljer mellan Stora och Lilla Jihad. Lilla Jihad är det heliga kriget för att upprätthålla, försvara och utvidga den muslimska staten. För att leva upp till detta måste man bekämpa sina lustar, inte minst viljan att leva. Att bekämpa sina lustar kallas Stora Jihad. Man måste vara beredd att dö i jihad och Lilla Jihad och Stora Jihad kan alltså förenas. Till Stora Jihad kan man räkna det som vi i Väst kallar goda gärningar, till exempel att hjälpa de fattiga. Detta synsätt är dock ganska nytt och under nästan 1300 år av islams snart 1400-åriga historia har jihad varit en militär angelägenhet främst.

En annan variant av Stora Jihad kunde avläsas i 11 september terroristen Muhammed Attas kvarlämnade anteckningar. Han för en kamp med sin egen vilja att leva vidare och njuta av livet, men han övervinner sig själv i Stora Jihad och lyckas också förena detta med att spränga 3000 människor i luften – Lilla Jihad.

Lilla Jihad innehåller ett antal komponenter som är svåra att smälta för en västerlänning, inte minst att staten ska underkastas religionen. Allahs vilja ska förverkligas på jorden genom det politiska systemet. Och det systemet gäller även den som inte tror.

Jihad är krig

Det finns inget i Koranen som handlar om Stora och Lilla Jihad. Jihad är i Koranen

krig och inget annat. Men i en hadith (traditionell berättelse om Muhammed som ej ingår i Koranen) påstås Muhammed ha sagt till krigare som återvände från ett fälttåg, att nu skulle de övergå från Lilla Jihad till Stora Jihad – att bekämpa sina lustar. Dock är hadithen omstridd – återspeglar den verkligen vad Muhammed sa? Om detta tvistar muslimske lärde.

Staten och religionen

Det hela påminner inte så lite om kommunismen, som kräver att även de icke-troende underkastar sig den kommunistiska ordningen. Integrationen mellan religion och stat märks kanske främst i de shiamuslimska länderna (främst Iran), men också i sunni-muslimska länder som Saudiarabien. Turkiets sekulära principer, skapade av Kemal Atatürk på 1920-talet, är alltså i mycket en avvikelse från islamska principer i andra länder. Principerna som omhuldas med nästan religiös iver av eliten i det turkiska samhället och inte minst militären, har dock under senare år underminerats av islamistiska partier – om alls icke så extrema som i andra delar av den muslimska världen.

Islam betyder underkastelse, men inte underkastelse under andra människor utan under Allah.

Sharia-lagen

Sharia, den muslimska lagen, som den är formulerad i Koranen, erkänner trosfriheten. Men trosfriheten är ensidig. Muslimer har skyldighet att sprida sin religion. Men andra religioners anhängare är förbjudna att sprida sin religion. Judar och kristna ska enligt sharia ha rätt att behålla sin religion, men bara under muslimsk kontroll. Den muslim som överger sin tro ska straffas – och straffet är enligt sharia döden. I början av islams expansion fick de besegrade bara två val. I början av islams expansion fick de besegrade bara två val – omvändelse eller döden. Detta ändrades dock ganska snabbt till döden, omvändelse eller extra skatter. De som inte omvände sig till muslimer skulle betala skatt, muslimerna slapp (åtminstone om det fanns tillräckligt många icke-muslimer för att tillgodose statens ekonomiska behov). Intresset för att omvända alla besegrade minskade i och med denna modifikation av doktrinen.

Jihad var under många hundra år det ideologiska försvaret för islams militära

expansion, med erövring av Arabien, Mellanöstern, Persien och Nordafrika. Även Spanien erövrades och det tog spanjorerna 800 år att bli av med de sista muslimska härskarna på spansk mark (1492). Korstågen var den kristna världens motdrag mot jihad och de fick under ett par hundra år i början av medeltiden slut på den muslimska expansionen, men sedan satte den igång igen, främst under turkisk ledning. I och med det turkisk-osmanska väldets tillbakagång under 1700- och 1800-talen kunde de europeiska makterna lägga under sig stora områden och jihad försvann från sinnevärlden under nästan 100 år. I och med avkoloniseringsen och återupprättandet av muslimska stater i de gamla koloniserade områdena kom jihad tillbaka efter hundra års frånvaro. Men knappast som officiell doktrin för statsledningarna i de nya staterna, utan som doktrin bland mindre extremistgrupper, som lika gärna förde jihad mot de egna staterna som mot den icke-muslimska världen. Mordet på Egyptens muslimske president Anwar Sadat skede sålunda i jihads namn. Och i jihads namn har en rad terroråd genomförts i den muslimska världen som doktrin bland mindre extremistgrupper, som lika

gärna förde jihad mot de egna staterna som mot den icke-muslimska världen. Mordet på Egyptens muslimske president Anwar Sadat skedde sålunda i jihads namn. Och i jihads namn har en rad terroråd genomförts i den muslimska världen – och i viss utsträckning också i Väst. Men de flesta offren för jihadisterna är muslimer.

Jihad i sammanfattning

Jihad är muslimernas erövringskrig som går ut på att underkupa de som inte är muslimer och att i förlängningen skapa ett muslimskt världsherravälde. Genom århundradena har jihad stått för den militära expansionen. Under islams svaghetstid under 1700- och 1800-talen föll begreppet nästan i glömska, men från 1950-talet har det dykt upp igen. Det används nu på två sätt, som bägge egentligen skiljer sig från den ursprungliga betydelsen. En del lägger ett i första hand andligt innehåll i jihad, men det gjorde aldrig Muhammed. Andra – islamistiska terrorister – ser jihad som en kamp inte bara mot de ”otrogna” utan också mot muslimer som inte är tillräckligt aktiva i sin ansträngningar att sprida islam.

Till höger Egyptens dåvarande president Anwar Sadat som mördades vid denna militärparad 1981. Mördarna ansåg att mordet var ett inslag i det heliga kriget, jihad, eftersom Sadat slutit fred med Israel. Till vänster dåvarande vicepresidenten, nuvarande presidenten, Hosni Mubarak.

Fångars organ till salu i Kina

Kinesiska läkare uppges operera ut njurar, hornhinnor och andra organ från levande fångar i koncentrationslägersystemet Laogai. Organen kan sedan säljas för upp till 100.000 dollar.

Uppgifterna kommer från en före detta anställd vid ett provinssjukhus i Liaoning, där operationerna ska ha ägt rum.

I en intervju med Epoch Times, som står Falun Gong nära och utges i New York (det finns även en svenskspråkig utgåva), säger den före detta anställda att lägret Sujiatun i Shenyang är en del av sjukhusområdet. Sedan 2001 har 6 000 Falun Gong-anhängare förts till lägret, och enligt uppgift har inte en enda kommit levande därifrån.

”Sjukhuset opererade bort många njurar, leverar och hornhinnor från

Falun Gong-utövarna” skrev Epoch Times.

Efter operationen kastades fången i ett minikrematorium, varefter askan blandades med träkolsrester. Den före detta anställda berättade bland annat följande:

”Organ som tas från levande kroppar är mycket mer värda än de som tas från döda. Många Falun Gong-anhängare var fortfarande vid liv när deras organ opererades bort. Efter operationen kastades en del direkt i ett krematorium för att bränna kroppen och eliminera alla bevis. Organen säljs i första hand till Thailand, men de såldes troligen också till andra delar av världen. Det finns också många patienter i Kina som behöver mänsklig hud, hornhinnor eller njurar för transplantation.”

Priset på en njure är idag mellan 30.000 och 100.000 dollar.

”Det är inte bara partitopparna och sjukhuscheferna som tjänar på affärerna. Många är inblandade som mellanhänder och alla ska ha sin del.”

Tv-reportern på brittiska Sky Channel, Dominic Waghorn, reste till Peking för att enligt vad han uppgav leta rätt på en lever till sin far. Waghorn uppgav att han blev erbjuden organ efter beställning, som skulle tas från fångar som skulle avrättas.

Det är känt att kineserna vid avrättningar har ett mycket sofistikerat program för att ”skörda” den avrättades organ. Kina genomför det största antalet avrättningar av något land i världen.

Kista Mäklariet

**Toppläge på
bostadsmarknaden!**
Vill Du sälja din bostad?
**Ring oss! 08-750 95 95
eller 070 433 03 03**

**Hos oss får du råd hur du
skall förbereda ditt livs
viktigaste affär!**

Tveka inte att kontakta oss!
**Vi ställer upp med kunskaper,
engagemang, omsorg och
mycket professionell och
effektiv marknadsföring.**

Dorota Navborg
reg. fastighetsmäklare
070-433 03 03
dorota@kistamakleriet.se

Ärvingevägen 17 • 164 46 Kista • tel/fax 08-750 95 95

www.kistamakleriet.se

SVERIGE-NYTT

Contras notisavdelning har i detta nummer sammanställt av C.G. Holm och Tommy Hansson. De källor som refereras är inte direkt citerade, utan texten är Contras sammanfattning av originalkällan om inte annat markeras med citationstecken.

Bevara äktenskapet och (m)

Bevara äktenskapets affischkampanj i Stockholms tunnelbana – skyltar med texten "Bevara äktenskapet", "Mamma, pappa, barn" samt ett hjärta med pil igenom – blev minst sagt uppmärksammas i medierna. Inte minst därför att många blev nedrivna. Dessutom utsattes Bevara äktenskapets nätsajt för hackning, samtidigt som RFSL krävde att kampanjen skulle stoppas. För många är det tydligen oerhört provocerande att någon fortfarande vågar ta ställning för den traditionella familjebildningen. Samtidigt har många tusen skrivit sina namn på Bevara äktenskapets namninsamling.

I riksdagen är det numera bara kristdemokraterna som inte förordar en könsneutral lagstiftning. Detta sedan moderaterna vid sin partistämman i Gävle med stor majoritet sagt ja till homosexuella "äktenskap". Drivande bakom den nya moderatsynen är utan tvivel partiledaren Fredrik Reinfeldt, som för ett par år sedan talade vid Stockholms gayfestival. Men inte alla moderater anammar de nya, hipa moderaternas ho-

mopolitik. Riksdagsledamoten Walburga Habsburg Douglas har exempelvis hårt kritiserat den utredning som ligger bakom förslaget till en könsneutral äktenskapslagstiftning.

Andra moderater som går på samma linje och vill bevara äktenskapet som en förening mellan man och kvinna är Ulla Löfgren, Henrik S. Järrel, Magdalena Andersson, Jeppe Johnsson, Elisabeth Svantesson, Fredrik Schulte och Lars-Arne Staxäng.

(*Världen idag*)

Kronofogden gav sig på givmild dam

En dam i 90-årsåldern sålde alla sina aktier och skänkte pengarna till Cancerfonden. Totalt hade hon en förmögenhet på 2 miljoner kronor och de sålda aktierna renderade en skatt på 80.000 kronor. Problemet var att damen skänkt bort alla pengarna och alltså inte hade några pengar kvar när skatteräkningen kom. Kronofogden krävde skattepengarna.

Det är vanligt att givare skänker sina aktier direkt till de som de vill gynna, och då löser sig skatteproblemet enklare. Men i det här fallet gick det inte till så. När Cancerfonden fick höra talas om saken vände de sig till Kronofogdemyndigheten och bad att de skulle få ordna saken. Men det gick inte att stoppa indrivningen och snart skickade Kronofogden en utmättningsman till den gamla damen för att driva in

en skuld som avsåg pengar som redan var bortskänkta.

Idag har skulden reglerats av Cancerfonden och Kronofogdemyndigheten har bett om ursäkt för sitt osmidiga agerande.

(*Dagens Industri*)

Svensk ekonomi i ett nötskal

En svensk genomsnittslön är 24.300 kronor i månaden, och då är tillägg för obekväma arbetstid, övertid etc inräknad. En tiondel av de som arbetar heltid tjänar mindre än 16.400 kronor i månaden. En tiondel tjänar över 34.100 kronor. 80 procent tjänar alltså mellan 16.400 och 34.100 kronor i månaden.

Vidare är att märka att två tredjedelar av den tiondel som tjänar sämst redan nästa år tillhör en högre lönegrupp. Det är alltså fråga om personer som just kommit in på arbetsmarknaden, som varit studerande, barnlediga, sjuka, åkt utomlands etc.

Av den olyckligt lottade tiondelen med de sämsta lönerna är det bara 6 procent som finns kvar i gruppen efter sex år.

(*Sunt Förnuft*)

Bibliotekscensur

Två skolbibliotekarier, Jonas Aghed och Juan Vega, visar sig, kommunalanställda som de är, vara anhängare av kommunism och censur. De har i en artikel i Biblioteksbladet förklarat att skriften om kommunismens förtryck som planeras av den statliga myndigheten "Forum för levande historia" minnsann inte ska tas in på herrarnas skolbibliotek (Brännkyrka gymnasium i Stockholm), eftersom en sådan skrift skulle riskera att vrida "den svenska historiesynen åt höger". De har tydligen inget förtroende för elevernas förmåga till kritiskt tänkande eller basen för vårt demokratiska samhällssystem att människor ska få ha egna åsikter och söka den information de vill. De tycks inte heller ha tagit del av de undersökningar som gjorts om den skrämmande dåliga kännedomen bland Sveriges ungdom om kommunismens brott mot mänskligheten.

Assar Lindbeck

har länge varit en av Sveriges tongivande nationalekonomer, även om han med ålderns rätt inte längre syns lika mycket som tidigare. Assar Lindbeck var länge med i det socialdemokratiska partiet och han berättar i en intervju i tidskriften Ekono-

misk Debatt att han i mitten av 1960-talet och början av 1970-talet lyckades övertala flera medlemmar i den socialdemokratiska regeringen om hyresregleringens skadliga verkan och att den borde avskaffas, liksom att jordbruket borde avregleras, men Assar Lindbeck säger: "Inför den annalkande stormen bland den allmänna opinionen drog myndigheterna tillbaka sina förslag i bägge fallen". Jordbruket avreglerades sent omsider 1994, bara för att återregleras vid Sveriges EU-inträde året därpå. Hyresregleringen härskar dock fortfarande och nu sedan Moderaternas partistämman har bägge de stora partierna denna kommunistiska regleringsform, som är ett minne från Andra världskrigets krisekonomi, på sina program.

Sjuklingar till vänster

Helena Stensöta, statsvetare från Göteborgs Universitet, har visat hur sjukfrånvaron varierar med den politiska inställningen. Ju högre andel vänsterinriktade tjänstemän inom en enhet, desto högre sjukfrånvaro. Siffrorna är rensade för Helena Stensöta, statsvetare från Göteborgs Universitet, har visat hur sjukfrånvaron varierar med den politiska inställningen. Ju högre andel vänsterinriktade tjänstemän inom en enhet, desto högre sjukfrånvaro. Siffrorna är rensade för

(Dagens Nyheter)

Hårda EU-regler eller galna svenska byråkrater?

Malmö har tillkännagivit att små skolkök och förskolekök måste stängas på grund av EU-regler om storkök. När köken framöver kommer att granskas av svenska hälsovårdstjänstemän som ska följa EU-reglerna kommer de annars att underkännas. Eleverna ska istället tvingas äta mat som transporterats långa vägar. Förr var det ofta klagomål på den usla maten, som transporterades och blev ännu sämre under transporten. Då skulle kommunerna på ekonomin. Nu skyller man på EU och satsar sina egna inspektörer som ska dra slutsatsen att kommunen på grund av Bryssel måste göra det billigare och sämre. Så går det inte till nere på kontinenten, där man också är med i EU.

EU-regler för mellanmål säger att om barnen själva varit med och brett mackorna får bröd, smör och pålägg inte ställas in i kylen igen. Den måste kastas. Och i Linköping hittade miljöförvaltningen på att barnen

på dagis inte fick baka bullar på grund av att det farliga mjöldammet inte kunde tas hand som det sker i livsmedelsindustrins gigantiska limpfabriker. I Tranemo i Västergötland har kommunen stoppat lokala matlagningskurser i skolköken. Ett grabbgång som lagat mat tillsammans i skolköket i 21 år blir avstängda nu till årsskiftet. Det kan ju vara att någon skulle glömma en liten jordnötsrest och sedan inte diska ordentligt efter sig och det skulle EU inte tillåta. I Marks kommun i närheten kommer man att fortsätta att hyra ut, men bara om den som hyr betalar extra för en övervakande kommunal tjänsteman.

EU-parlamentarikern Åsa Westerlund vill inte kännas vid något alls av de här exemplen. Det är svenska byråkrater som fått EU att skylla på när de vill trakassera svenska folket.

(Affärsvärlden)

Flyttskatten tillbaka

För ett par decennier sedan klagade de borgerliga – och Skattebetalarna – på "flyttskatten", den skatt som gjorde att det blev skatt för den som flyttade mellan likvärdiga bostäder (officiellt kallades skatten då för reavinstskatt och idag kallas dess motsvarighet kapitalvinstskatt). Den som kunde bo kvar i Norrköping slapp betala flyttskatten, men den som måste sälja villan i Norrköping för att ta ett nytt jobb i Västerås, skulle plötsligt betala flera hundra tusen kronor i skatt för att få en exakt likadan bostad på den nya orten.

Flyttskatten gjorde utnyttjandet av landets bostadsbestånd mer ineffektivt och motverkade även rörligheten på arbetsmarknaden. Kritiken mot den samhällsskadliga flyttskatten tog skruv och även Socialdemokraterna var med på att i praktiken avskaffa flyttskatten genom att 1994 införa regler om uppskov av reavinstskatten för den som skaffade en likvärdig ersättningsbostad. Det har fungerat bra. Folk har kunnat byta jobb utan att behöva betala skatt för att flytta.

I valet 2006 var det stora slagnumret för de borgerliga avskaffandet av fastighetsskatten och dess ersättande med en låg kommunal avgift. Kristdemokraterna talade om 2.800 kronor som en lämplig nivå, men beloppet var inget löfte, bara angivande av en storleksordning. Göran Persson

har efter valförlusten förklarat att det var Alliansens löfte om avskaffad fastighetsskatt som avgjorde valet.

Efter valet har vi nu fått veta att den kommunala avgiften blir 6.000 kronor – mer än dubbelt mot vad som antydde. Och någon avgift är det inte fråga om. Alliansens partier har alltid tidigare varit kritiska mot socialdemokrater som kallat skatter för avgifter. Men nu gör man precis samma sak, öppet och skamlöst dessutom. Sedan landets högsta jurister i lagrådet förklarat att det är en skatt och inte en avgift avfärdas det juridiska resonemanget och det som varit borgerligt allmångods i decennier med följande minst sagt anmärkningsvärda ord (citat ur propositionen): "Det är en i och för sig naturlig utgångspunkt att en avgift som i statsrättslig mening utgör en skatt också benämns som sådan. Valet av benämning på en avgift saknar dock betydelse för den statsrättsliga innebörden (se prop. 1973:90 s. 219 f). Den kommunala fastighetsavgiften måste därför inte med nödvändighet benämnas skatt även om den bedöms vara en sådan i statsrättsligt hänseende. Det är fullt möjligt att benämna den avgift."

Flyttskatten kommer att återinföras den 1 januari 2008, om än i något modifierad form. Det kommer återigen att bli straffbeskattning av dem som flyttar till en ny ort för att ta ett nytt jobb. Eller för att flytta ihop med sina käresta. Kapitalvinstskatten höjs, visserligen bara med tio procent (från 20 till 22 procent), men möjligheterna till uppskov beläggs med en särskild avgift som gör att i praktiken återinförs flyttskatten. Skatten utformas som en skatt på 0,5 procent av uppskovsbeloppet, men med tanke på att skatten trots allt bara är 22 procent och att räntor är avdragsgilla så motsvarar dessa 0,5 procent en räntebelastning på 3,25 procent, obetydligt lägre än vad marknadsräntan på fastighetslån var för bara något år sedan. Den nya flyttskatten drabbar framförallt storstadsområdena där det finns betydande uppskovsbelopp. Det var där Alliansen lade grunden till sin valseger och det är där Alliansen haft fortsatt majoritet, trots den kraftiga opinionsförlusten i resten av landet. Nu ska det tydligen göras en kraftansträngning för att ytterligare sänka opinionsciffrorna i de enda delarna av landet där Alliansen har majoritet.

UTLANDS-NYTT

Rätt att konvertera?

Enligt egyptiskt lagverk är det inte förbjudet att konvertera från islam till en annan religion. Samtidigt innehåller dock grundlagen en bestämmelse om att den muslimska sharialagen skall tillämpas i landet. Detta betyder att det är så gott som omöjligt att få religionstillhörigheten på de statliga ID-korten ändrad från "muslim" till "kristen". (De godtagbara religioner som finns är muslim, kristen och jude).

Nyligen har den 24-åriga egyptiern Muhammed Ahmed Hegazy, född muslim men nu kristen, gått till domstol för att få konverteringen formellt godkänd. Detta har lett till starka reaktioner från muslimer, som i sin tur stämt Hegazys advokat inför rätta. Advokaten skall dessutom ha utsatts för dödshot från säkerhetspolisens sida, vilket fick honom att dra sig tillbaka som Hegazys ombud. Officiellt förklarade advokaten att han "inte ville förargra muslimer" eller "provocera den offentliga opinionen".

Nu har Hegazy fått en ny advokat men har utsatts för hård kritik i egyptiska media, och intresset för rättsprocessen är stort. Två medarbetare i en kristen organisation blev arresterade då en av dem på Internet publicerade en "chatt" med Hegazy.

I en annan rättslig process har 45 egyptiska kopter gemensamt av staten krävt att få ändra beteckningen på sina statliga ID-kort från "muslim" till "kristen". Cirka hälften av kopterna övergick från den

kristna tron i vuxen ålder och hade då inga problem att få beteckningen ändrad från "kristen" till "muslim". Den andra hälften blev muslimer som barn, då föräldrarna konverterade från kristendomen till islam. Alla de 45 kopterna har förklarat sig som anhängare av den kristna tron och kräver att få detta officiellt registrerat.

I första rättsrundan nekades de 45 kopterna officiell kristen tillhörighet. Advokaten Naguib Gabriel hävdade då i ett uttalande att rättsalen "skämt ut den egyptiska regeringen på internationell nivå" därför att människor tvingas omfatta en religion de inte tror på. De 45 överklagade domen, och under sommaren bestämde Egyptens högsta domstol att saken skulle återupptas för ny behandling. Man kom till slutsatsen att det i landets civila lagar inte finns några referenser till att lämna islam, medan det enligt de islamska lagarna är belagt med dödsstraff att konvertera.

Islamska trosanhängare, också statsjurister, har gjort hårda uttalanden mot de 45 kopterna, men kopternas försvarare är försiktigt optimistiska inför de fortsatta rättsförhandlingarna.

(Ropet fra Øst)

Förbättring i Jerusalem

Det kan med fog sägas att ingen annan stad är lika omstridd som Jerusalem, Israels huvudstad. Den arabiska terrorismen

gjorde länge, att både invånare och turister lämnade staden. Nu har dock säkerhetsläget blivit mycket bättre, delvis beroende på den säkerhetsbarriär som den israeliska regeringen låtit uppföra till skydd mot självmordsbombare och andra terrorister.

Genom historien har Jerusalem belägrats ett dussintals gånger och förstörts, i alla fall till en del, 32 gånger. Lägg därtill senare tiders terrorattacker. Det besvärliga säkerhetsläget har bland annat lett till att den tidigare shoppingen inom stadens gränser flyttat ut till perifera shoppingcentra och att många invånare valt att flytta till platser utanför staden. Nu är det emellertid meningen att dessa förhållanden skall ändras: området från Jaffaporten till marknaden Mahane Yehuda skall få en behövlig ansiktslyftning värd 100 miljoner dollar. Dessutom tillkommer anläggandet av en ny spårväg för 450 miljoner dollar som smidigt skall kunna förflytta människor till och från Jerusalem.

Stadskärnan skall vidare undergå en total renovering innefattande en uppgradering av infrastrukturen. Målsättningen är att få tillbaka de boende, kulturen och det normala livet. För finansieringen svarar bland annat Jerusalem Foundation.

(Menorah)

Sahara blir grönnare

För 8000 år sedan var Sahara ett frodigt och bördigt område. Grottmålningar visar att det fanns gott om vilt och växter för de människor som levde där då. Andra arkeologiska fynd stöder också uppgiften att människor levde ett gott liv i Sahara.

Under de senaste millennierna har livet i Sahara inte varit gott. Och än mer oroväckande har varit att Sahara har expanderat. Det har varit en etablerad sanning att Sahara har växt och gjort det svårare för människorna att leva i gränsområdet till öknen. Inte minst har boskapskötseln slitit hårt på växtligheten. För trettio år sedan rådde svår torra i Sahel och vi försågs med skrämmande bilder på människor som blev utan sin redan tidigare magra försörjningsmöjlighet. Sedan dess har det varit en mer eller mindre etablerad sanning att öknen växer. Men så är inte alls fallet visar satellitbilder från NASA. Sahelbältet har blivit grönnare enligt NOAA-satelliternas mätningar som pågått i tjugo år. En del av förklaringen är att man även i länder som Burkina Faso har kunnit införa nya bättre odlingstekniker (som bättre tar tillvara det lilla regn som

kommer, förut var regnet när det kom förödande för att det spolade bort den bördiga jorden, nu odlas marken på ett annat sätt, så att det inte sker mer. Man har också valt andra växter (till exempel baljväxter) som är mer skonsamma mot jorden.

(Illustrerad Vetenskap).

Nya vindar i Frankrike

Statlig styrning av näringslivet har länge varit central i fransk politik. Oavsett om presidenten varit socialist som François Mitterand eller "borgerlig" som Jacques Chirac. Visst kommer det fortsatt att ske mycket i Frankrike som kan verka främmande för ett kapitalistiskt samhälle, men trots allt har den nye presidenten Nicolas Sarkozy en del liberala punkter på sitt program – vid sidan av den trots allt i grunden interventionistiska politiken. Det var Sarkozy som finansminister som med skattebetalarnas pengar räddade det konkursmässiga industriföretaget Alstom och han anser att det var ett misstag att privatisera det statliga stål företaget Arcelor (som nu ingår i den indiska Mittal-gruppen, världens största stål företag). Men det finns en del försonande drag i Sarkozys program. Han lovar skattesänkningar och han vill luckra upp den för Frankrikes ekonomi så skadliga 35-timmarsveckan. Han vill begränsa facket's möjligheter att ställa till problem, han vill skicka hem illegala invandrare, slänga ut husockupanter och ta itu med hårda tag mot skurkar och banditer. Återstår att se om han uppfyller sina vallöften.

Vikten av fungerande institutioner

Peruanen Hernando De Soto har utvecklat tankarna att u-ländernas befolkning har mycket större tillgångar än vi vanligen inser, men att icke fungerande institutioner som bristen på lagfarter gör att tillgångarna är sovande och omöjliga att använda för att sätta fart på välståndsutvecklingen. Kapitalismen kan inte utvecklas på grund av brist på kapitalistiska institutioner.

Ett exempel på detta är Mozambique. I den gamla staden Mozambique, som en gång var landets huvudstad och som ännu har kvar en hel del koloniala byggnader har befolkningen tredubblats på trettio år och förfallet har tagit snabb fart. Det som en gång var sömnig kolonial charm har på ett par decennier förvandlats till sönderfall.

När kommunisterna tog över Mozambique 1975 förstätligades all mark och alla hus. Efter inbördeskrigets slut 1992 blev det åter i teorin möjligt att äga mark. Men det är nästintill omöjligt att få papper på vem som äger mark och hus, vilket gör att det också blir omöjligt att låna till reparationer eller utbyggnader. Fastighetsbeståndet förfaller. De som vill satsa på husen kan inte eftersom de inte har några pengar. De få som har pengar är utlänningar och det är nästintill omöjligt att få köpa hus om man är utlänning. Alltså faller det mesta ihop. Ett belysande exempel på Hernando De Sotos teorier om varför utvecklingen står stilla i så många u-länder. Brist på kapitalistiska institutioner och socialistisk klämfingrighet.

(The Economist)

Invandringspolitik för 100 år sedan

USA är som bekant ett land av invandrare. Människor från jordens alla hörn har tagit sig till USA som landet där drömmar kan förverkligas. För hundra år sedan gjorde USAs dåvarande president, Theodore Roosevelt, ett uttalande om invandringen enligt följande: "För det första ska vi kräva av de invandrare som kommer hit i goda avsikter att de blir amerikaner och assimileras med oss. Invandraren ska då behandlas helt på samma villkor som alla andra, det är en skymf att diskriminera människor på grund av tro, födelseland eller ursprung. Men det gäller för dem som vill bli amerikaner och fullt ut amerikaner. Det kan inte finnas något utrymme för delade lojaliteter. Den som säger att han är amerikan och samtidigt något annat är inte alls amerikan. Vi har bara utrymme för en flagga, den amerikanska flaggan. Vi har bara utrymme för ett språk, det engelska språket och vi har bara utrymme för en lojalitet och det är lokaliteten till det amerikanska folket".

Ayatollah som talar ut

Ayatollah Mohsen Mujtahed Shabestari, den högste iranske ledaren Ali Khameneis (han som står över presidenten) personliga representant i provinsen Azerbajdzjan (den iranska provinsen, inte det självständiga landet) tog itu med onda västerlänningar som talat illa om islam. Han nämnde tre amerikanska predikanter, Jerry Falwell (som avled i maj i år) som kallat profeten Muhammed för "terrorist", Pat Robertson

som hävdade att islam är en religion som försöker "dominera och förstöra" och Franklin Graham (som till Billy Graham) som sagt att islam är "syndig och ond". Shabestaris krävde att alla tre skulle dödas för sina uttalanden och bevisade därmed att de hade rätt!

(Reason Magazine)

Amerikanska socialbidrag

För dryga tio år sedan, 1996, genomfördes en radikal reform av socialbidragssystemet i USA. Det var under Bill Clintons tid som president och ett led i hans politik för att vinna sympatier hos medelklassen – Clinton vann valen genom att vädja till marginalväljarna med traditionella amerikanska värderingar ("motherhood and apple pie"). Ett viktigt inslag i Clintons politik var att dra ner på möjligheterna till "evig försörjning" med socialbidrag. Särskilt de generösa socialbidragen till ensamstående mödrar gjorde att det växte fram en grupp som byggde hela sin försörjning på att skaffa sig barn och hålla fäderna på avstånd. Försörjningen var visserligen mager, men säker. Clintons välfärdsreform ställde också krav på arbetsinsatser för att få behålla de bidrag som fanns kvar. Forskarna J Grogger och L A Karoly har studerat vad som hände i och med reformen av socialbidragssystemet. De konstaterade att mellan 1993 och 1999 ökade sysselsättningsgraden för ensamstående mödrar från 69 till 83 procent och den genomsnittliga veckoarbetstiden från 29,5 till 36,7 timmar. Löneinkomsten ökade från 12.300 till 16.600 dollar per år (räknat i fasta priser från 1998). Visst, det var en stark ekonomisk utveckling under perioden, men enligt Grogger och Karolys analys stod den ekonomiska tillväxten bara för 2,8 av de 23 procent som de ensamma mödrarnas inkomster ökade med. De konstaterade att de ensamstående mödrarnas situation förbättrades starkt trots att det var fråga om en drastisk reduktion av bidragen. Förbättringen uppstod genom att mödrarna arbetade mer än vad som krävdes för att eliminera bidragsbortfallet.

(Ekonomisk Debatt)

Svenskt vittne till Lenins kupp

Den 6 november 1917 skulle Lorenz Hammargren, anställd vid svenska legationen i Petrograd, gå till svenska kyrkan nära Nevski Prospekt för att fira Gustaf Adolfs-minnet. Men han avråddes bestämt. Bolsjevikerna hade börjat dra samman trupper från östra delarna av Petrograd i syfte att omringa och isolera Vinterpalatset.

★★★ När Hammargren onsdagen den 7 november kom till kontoret på Gogolgatan var personalen mycket orolig och bad att få gå hem tidigare, men Hammargren satt kvar och arbetade till fram på eftermiddagen och gick hem den vanliga vägen. När han passerade Vinterpalatset fick han se en skymt av Kerenskij, som i en lånad bil från amerikanska ambassaden med amerikansk flagga var på väg till norra fronten för att söka hjälp med trupper. Men Kerenskij återvände aldrig; expeditionen blev en flykt ur Ryssland.

På kvällen låg kryssaren Aurora och sköt mot Vinterpalatset två-tre kilometer in i staden. Hammargren kunde från sitt hem inte långt från kajen se mynningselden från kanonerna, när han kikade ut mellan madrasser som gjorts fast över fönstren. På morgonen den 8 november fick Hammargren per telefon av vaktmästaren på kontoret veta att Vinterpalatset stormats under natten. Längre fram på dagen bildades folkkommisariernas råd. Lenin hade ryckt till sig makten och den alltför korta Kerenskij-perioden var avslutad.

Landsförrädaren Lenin

Kerenskij-perioden, som också kallats frihetstiden, började vid tsarens abdikation i mars 1917. Då lagfästes fri- och rättigheter som var helt nya för Ryssland: press- och yttrandefrihet, allmän rösträtt och jämställdhet för kvinnor. Som krigsminister införde Kerenskij stora förbättringar för de meniga soldaterna – som till exempel rättighet till permission! Kalfaktorsystemet samt officerarnas rätt att utdela kropsstraff avskaffades. När officerare hotade med massuppsägning fick de veta, att de i så fall skulle behandlas som desertörer.

Lorenz Hammargren (1886–1972) bevitnade Lenins statskupp i Petrograd 1917.

Kriget mot tyskarna hade kommit in i ett skede utan större aktivitet – soldaterna till och med fraterniserade med varandra. Nu begärde västmakterna av sina ryska allierade att de skulle öka trycket mot tyskarna. Detta var anledningen till att Kerenskij satte igång julioffensiven eller Galicien-offensiven under ledning av general Alexej Brusilov. Offensiven, som stötte mot Lvov, var till en början framgångsrik men kollapsade den 3 juli, mycket till följd av bolsjevikernas agitation.

Det måste sägas i klartext: Lenin var landsförrädare. I juli satte han igång

torsten.hammargren@contra.nu

sin första revolution, som misslyckades fastän han förfogade över två kulsprute-regementen (800 kulsprutor).

Den som betalade Lenin var tyska generalstaben, som visste att han skulle skapa oro i Kerenskij's nya ryska demokrati. Till Lenin utbetalades sammanlagt 40 miljoner riksmark, en summa som i dagens penningvärde motsvarar närmare en miljard svenska kronor, alltifrån den dag, den 7 april 1917, då han reste med "den plomberade vagnen" (ett kritstreck över en korridor) från Zürich.

I Berlin gjorde tåget ett 20 timmars uppehåll. Enligt Michael Pearsons bok *Det plomberade tåget* är det troligt att Lenin

under denna tid sammanträffade med tyska högre tjänstemän, kanske till och med med utrikesministern Arthur Zimmermann, som ivrigt arbetat för att möjliggöra hans resa. I det tyska utrikesministeriets arkiv finns exakta upplysningar om stödet till Lenin.

"Trotskij blängde på mig"

Lorenz Hammargren tjänstgjorde på svenska ambassadens nyinrättade B-avdelning, vars uppgift var att hjälpa de civila tyskar som blivit kvar i Ryssland vid krigsutbrottet 1914. Tidigare hade USA haft detta uppdrag som skyddsmakt, men uppdraget hade övergått till Sverige i och med USAs inträde i kriget den 5 april 1917.

Tyskarna hade placerats ute i landsbygden och i småstäder, och deras uppehälle betalades av tyska staten. Före revolutionen skedde detta genom enkla banktransaktioner från Hamburg via Stockholm, och de ryska bankerna gjorde inga svårigheter när pengarna skulle utbetalas. Men nu gick det inte längre att telegrafera pengar från Stockholm. Man fick skicka kontanter i koffertar till Petrograd, växla till de nya sedlar som boljevikerna gav ut och sedan skicka kurirer madrasserade med sedlar ut till tyskarna på landsorten.

Detta var besvärligt och farligt, men dessa penningförsändelser fungerade utan missöden. De nya herrarna upprätthöll en sträng ordning med hjälp av unga lojala

Lorenz Hammargren besökte svenska kyrkan (Katarinakyrkan) i dåvarande Petrograd. Efter att ha vanhelgats och missköts av bolsjevikerna i över sjuttio år återlämnades den till Svenska församlingen som har renoverat kyrkan och återigen firas gudstjänst på tvärgatan till Nevskij Prospekt.

rödgardister. Under hela kriget rådde totalt rusdrycksförbud i Ryssland och alla spritförråd låg bakom förseglade lås. I december utbröt oroligheter och folk började plundra vin- och spritförråd. Men rödgardisterna ingrep med största stränghet och sköt ned plundrarna. Den tyska ambassaden, som stängdes vid krigsutbrottet, hade en pampig byggnad vid Isakstorget. Hammargren fungerade som vice värd till den nu igenbommade byggnaden. Men plundrare och vandaler trängde in. Vid en genomgång efteråt kunde man se att alla tavlor stuckits sönder med bajonetter. De flesta huggen hade riktats mot ett porträtt av Bismarck.

Sverige hade ju ännu inte erkänt den nya regimen, men det hindrade inte legationens B-avdelning att förhandla med den. Hammargren hade flera ärenden till Smolnijinstitutet, där Lenin, Trotskij, Rykov och andra hade sitt högkvarter (Smolnijinstitutet hade en gång varit flickskola för unga adelsdamer). Hammargren erhöll passersedlar för sina resor ut till de tyska civila [se bifogat intyg med översättning till svenska].

En gång behövdes Trotskijns namn på ett papper. Det gällde hemsändandet av en tysk barnkoloni och Trotskij var kommissarie för utrikes angelägenheter. Hammargren gick själv till Smolnijinstitutet, men Trotskij var inte där. Hans närmaste man lovade ordna underskriften. När Hammargren skulle gå anlände Trotskij, som den förre kände igen från tidningsbilder. ”Trotskij blängde på mig” berättade Hammargren. ”Han såg ju att jag inte hörde hemma där.” På frågan om vad han fick

för intryck av Trotskij blev svaret: ”Han såg ut som en tiger.”

En svår tid

Någon dag senare kom papperet tillbaka med Trotskijns underskrift. Trotskij var utan tvivel en personlighet – han var bolsjevikernas främste agitator och sedermera organisatör för Röda armén.

En dag dekreterade bolsjevikerna genom tidningsannonser, att alla ägare av bankfack måste infinna sig i sin bank för att öppna sina bankfack. Hammargren infann sig eftersom han hade ett fack med personliga tillhörigheter, men han medförde en protestskrivelse från legationen mot att hans bankfack skulle öppnas. Medan Hammargren väntade på sin tur, såg han hur soldater letade igenom facken allteftersom de öppnades.

”Det var en rolig syn”, berättade han. ”Aktier och obligationer kastade de undan, men guld, silver, juveler – då lyste ögonen som korpar på de där bolsjevikerna.” (Man får väl anta att de gladdes för att de beslagtagna dyrbarheterna kom den unga sovjetstatens valutareserv till godo... eller?). När turen kom till Hammargren respekterades hans protest, och han kunde utan vidare avlägsna sig.

Det blev efter revolutionen en svår tid, inte bara för Sveriges arbete som skyddsmakt för civila tyskar utan även för ryssar i allmänhet. De ryska myndigheterna fick sin personal utbytt och några blev ställda på gatan utan arbete. Hammargren erinrade sig mötet med en kvinna, som hade sökt arbete på flera ställen och till slut vände sig till svenska legationen för att höra efter

där: ”Men vi hade ingen möjlighet att ge henne plats. ’Dann muss ich von Hunger sterben’, sade hon.”

Efter den 7 november upphörde alla fientligheter i kriget på östfronten. Den 5 december inträdde formellt vapenstillstånd, och separاتفred slöts den 3 mars 1918 i Brest-Litovsk. Då hade Ryssland förlorat 1,7 miljoner man i dödade och sammanlagt 7,5 miljoner i sårade, tillfångatagna och saknade. I och med freds slutet var Hammargrens uppdrag slutfört. Han reste hem genom Tyskland, där det nu rådde stor optimism. Man hade ju – tack vare Lenin – segrat på östfronten.

För Alexander Kerenskij, som lyckats lämna Ryssland, återstod nu endast landsflykten, och hoppet om ett demokratiskt Ryssland skulle ställas långt på framtiden. Man kan ställa sig frågan vad som orsakade tragedien. En anledning kan ha varit, att den desorganiserade och korrumperade ryska krigsmakten inte klarade att möta den effektiva tyska krigsmaskinen. Efter de svåra nederlagen kom myteri, massdeserteringar och krav på fred. Bolsjevikerna kunde hämta anhängare från soldater som deserterade – och var beväpnade. Kerenskij saknade förmåga att sätta hårt mot hårt.

I boken *Revolutionsdagar, resebrev från Petrograd* av Ernst Klein (daterad 1 september 1917) finns en intervju med Kerenskij från den 1 maj: ”Vi har ingen makt”, sade han, ”och även om vi hade, skulle vi inte bruka den... Det är inte med vapen eller fängelse man erövrar eller stärker det revolutionära folkets förtroende...” När regeringschefen har denna inställning kan man förstå att Lenin och andra bolsjevikledare kunde gå fria, fastän det redan i juni blev känt att bolsjevikerna tog emot tyska pengar. Lenin höll sig just då undan i Finland, men resten av bolsjevikledarna hade kunnat arresteras. Kerenskij missade emellertid chansen att beseгра motståndarna.

Fräck lögn

Kerenskij är numera bortglömd, mycket till följd av kommunistpropagandan som vill tuga ihjäl den demokratiska tiden som-maren 1917. I en sovjetisk historiebok skildras stormningen av Vinterpalatset och arresteringen av den provisoriska regeringen. Skotten från Aurora var den överenskommna signalen till stormning. Men där drar man en fräck lögn i det man vill antyda att det var tsaren som störtades vid detta tillfälle, genom att jämföra med

massakern utanför Vinterpalatset den 9 januari 1905.

Så här stod det i den sovjetiska historieboken: "Framför Vinterpalatset finns ett väldigt torg. På det torget, den 9 januari 1905, blev en fredlig demonstration av Petersburgs arbetare nedskjuten. Då hade arbetarna gått upp till tsaren för att be om nåd. Nu hade tiden kommit för att med våld ta makten i egna händer." Ingenting om att tsaren var borta och under namnet "överste Romanoff" befann sig i Tobolsk (läs mera om tsarfamiljens öde i *Contra* 6/1998, "Ett makabert 80-årsminne").

Kerenskij försökte under sin exil återställa demokratin i hemlandet – en hopplös uppgift. Det var till och med så att erhållna visa till England inte var problemfria – det skulle ju kunna se ut som om Storbritannien bar sig ovänligt åt mot Sovjetunionen. Han fick träffa Frankrikes president Clemenceau, som dock förklarade att Ryssland efter separاتفreden med Tyskland var Frankrikes fiende! En oförsämndhet beroende på total okunnighet – Kerenskij hade satsat all sin lojalitet på västmakterna. Det var ju Sovjetunionen som slutit fred!

Kerenskij kom till slut till Stanford, USA, där han dokumenterade sitt halvår vid makten med de tre volymerna *The Russian Provisional Government of 1917*. Han dog i Stanford 1970.

KGB-Gestapo

Kan man då lära något av historien? Möjligen det att Ryssland nu har en president som är före detta KGB-agent. Det är som om Tyskland hade en president, som var före detta Gestapo-agent.

Fotnot: Datumangivelserna kan variera på grund av att man i det gamla Ryssland gick efter julienska kalendern ("gamla stilen"), som ligger 13 dagar efter den gregorianska. Så fick till exempel Nevskij Prospekt i stället heta "Prospekt 25 Oktjabrja" efter revolutionsdatum. Ibland kan man se i gamla brev att man skriver ut datum efter både gamla och nya stilen.

Народный Комиссаръ

по
ИНОСТРАННЫМЪ ДѢЛАМЪ.

№
12 Ноября 1917 г.

г. Петроградъ

У Д О С Т О В Ъ Р Е Н И Е .

Предъявителю сего завѣдующему канцеляріею Шведской Миссіи въ Петроградѣ кандидату философіи ЛОРЕНЦУ ГАММАРГРЭНУ дано настоящее удостовѣреніе въ томъ, что ему разрешается свободный проѣздъ повсемѣстно по Финляндіи и въ губерніяхъ: Петроградской, Новгородской, Псковской, Олонецкой, Архангельской, Вологодской, Костромской, Вятской и Пермской, и что всѣ учрежденія приглашаются не чинить ему препятствій по осмотру военныхъ и гражданскихъ плѣнныхъ и оказанію имъ матеріальной помощи . -

У П О Л Н О М О Ч Е Н Н Ы Й

КОМИССАРА ПО ИНОСТРАННЫМЪ ДѢЛАМЪ

Е. Мамманов

Ovanstående dokument lyder i svensk översättning på följande sätt:

Folkkommisariatet för utrikes angelägenheter
12 november 1917
PETROGRAD

INTYG

Kansliföreståndaren vid svenska legationen i Petrograd, filosofie kandidat Lorenz Hammargren, skall vid uppvisande av detta intyg medges fri genomresa i Finland och i guvernementen Petrograd, Novgorod, Isovsk, Olonjets, Arkangelsk, Vologodsk, Kostromsk, Vjatsk och Perm, samt inbjudas att utan svårighet besiktiga militära och civila fångläger och lämnas materiell hjälp.

ENLIGT FULLMAKT
KOMMISSARIE FÖR UTRIKES ANGELÄGENHETER
(namnteckning)

Janis och Gunta Rožkalns är samhällets samvetsröst - en gång i sovjetiska fångläger, idag i ett demokratiskt Lettland

Jānis Rožkalns är en mycket känd och högt aktad person i Lettland. Anledning var att KGB inte lyckades kröka honom. Han är till övertygelsen kristen och det var så hans historia började. Detta beskriver han här i något som kan liknas med, en början till memoarsamling.

Jānis Rožkalns låter oss titta in i en samhällsstruktur och vi får lära oss hur en förtryckarapparat fungerar. Hur en diktatur uppför sig mot sina medborgare. Under kommunisttiden i Lettland deltog han i en aktionsgrupp för mänskliga rättigheter och demokrati. Helsinki 86. Hela denna historia kring Jānis Rožkalns är belysande ifall man vill se hur ens eget samhälle skall kunna undvika att bli en diktatur eller skaffa sig tendenser ditåt. Man märker det när Jānis Rožkalns får den högst aktuella frågan, om nu det Lettland som finns idag är vad han trodde och ville, skulle komma. Om Lettland blev vad han och andra demokratins förkämpar önskade Lettland skulle bli och vad idag skulle behöva göras åt dagens lettiska inrikespolitik.

Jānis Rožkalns är sitt samhälles samvetsröst, kan man säga. En som står upp och strör olika dräpande sanningar kring sig. Så gjorde han under kommunisttiden. Så gör han idag. Ett bra exempel på civilkurage. En del kallar honom för „den evige dissidenten“. Det är inte riktigt sant. Jag har lärt känna honom personligen och en del andra dissidenter. Vissa dissidenter som nu lever i friheten, känner att de inte har någon uppgift i livet längre. Så är inte fallet med Jānis Rožkalns. Han ser klart fortfarande. Man måste hålla med en människa när den har rätt. Man måste också hindra sig när man är kritisk mot andra. Annars framstår man ju själv som vilsen. Politiskt korrekt är Jānis Rožkalns inte, utan att för den skull vara rättshaverist. Han kan ta sig för att hålla med och tacka politiker som gör vad rättast är också.

Vare sig Estland, Lettland eller Litauen är speciellt stora länder. Lilleputtrepubliker, där nästan alla känner alla. Lettland är ett kärl som rymmer kring 2,5 miljoner människor. Men Lettland gränsar Sverige med samma juridiska gräns som Danmark. Vi i Sverige borde känna till Lettland bättre än vi gör. Jānis heter många i Lettland. Namnet är lika vanligt förnamn i Lettland som Andersson är efternamn i Sverige.

Jānis Vikmanis

Berätta om koncentrationslägret i Perm
–Koncentrationslägret i Perm var bättre bevakat än en militärbas. Några kriminella fanns inte alls. Däremot flera från Andrej

SacharovsHelsingforsgrupp, en del präster som till exempel Gleb Jakunin, som då var välkänd i hela Sovjet. Han hade kämpat till sig en Bibel genom hungerstrejker och när han blev frisläppt glömde de att begära tillbaka den. Jag kunde använda den också till annat än att läsa i. I grannlägret fanns Natan Sharansky, som blivit medlem i den israeliska regeringen.

Jag lyckades skicka ut beskrivningar av många internerade. Det gjorde jag på den nämnda Bibelns försättsidor som saknade text. Jag snodde in dem i cellofan och förslöt dem i bägge ändar med tändstickor. Jag hade två sådana kapslar tills jag träffade Gunta. Vi fick träffas utan förvarning och tvingades klä av oss helt nakna. Visa munnen och böja oss framåt. Ibland hade jag kapslarna i näsan, ibland i munnen. Vi fick samtala i tre timmar genom dubbla glas med fem vakter hos mig och fem vakter hos henne. Men när vi skildes åt kunde jag stjäla till mig en kyss och lyckades med tungan peta över kapslarna till Guntas mun. Informationen kom sedan till Amnesty International och kom sedan ut i den internationella pressen. Så räddades flera människor till livet.

Hur många gånger reste Du Gunta till lägret?

–Sex gånger skulle jag få göra besök. Men det blev bara fyra. Två gånger nekades jag ett besök trots att jag rest hela vägen, 350 mil. Rigas KGB-män ville med detta tala om att de kunde göra vad de ville med mig. Vi var rättslösa. Två av gångerna fick vi träffas länge, tre dagar. Två gånger var det

bara två timmar. Sista gången fick jag ta med mig barnen. Vid visiteringen tvingades jag klä av mig helt naken. Barnen stängdes under visiteringen in i ett skåp. Till och med nötterna jag tagit med knäcktes och äggen granskades mot en lampa.

Intervjun med Jānis och Gunta Rožkalns är gjord av Maira Ošeniece och tidigare publicerad av den lettiska tidskriften Tikšanās. Översättning till svenska av Jānis Vikmanis.

Vanligtvis började en resa med ett skriftligt besökstillstånd från koncentrationslägrets chef. Jag hade alltid någon ledsagare med mig, min pappa till exempel. Resan gick med flyg till Moskva och sedan med tåg till staden Chusovaj. Sedan måste man gå 18 kilometer till lägret. Runt om låg tajgan och vid varje vägs slut låg ett koncentrationsläger. Lokalbefolkningen, som bestod av lägervakter, var strängt tillhållen att inte ta med någon människa med bil. Men en gång hörde Gud våra rop på hjälp. Vid vårfloden kom vi till en översvämmad å där en bro slitits bort av vattenmassorna. Där fick vi syn på en lastbil med kol som sakta kämpade sig genom ån. Vi stoppade bilen och bad att få skjuts. Det skulle gå bra, men lasten skulle köras 8 km bort. Vi fick alla tre pressa in oss i förarhytten, som bara var avsedd för en passagerare vid sidan av chauffören. När vi kom fram fick min pappa och den andre följeslagaren gå tillbaka till Chusovaj, varifrån de kom, och

Jānis Rožkalns

hämtade mig sedan tre dygn senare.

Janis, Du sa att Guntas kärlek hjälpte Dig att överleva.

–Ja, i så kritiska situationer är det viktigt med känslor och familjeband, äkta samförstånd. Vi klarade prövningarna utan att svikta. Även om vi blev krökta. Jag förstår att det var ännu svårare för Gunta än för mig.

Tursamt nog hade jag ett helt paket med fotografier på familjen. Jag bläddrade bland dem varje dag. Det var få av fångarna som kunde få besök av sin familj, så jag var lyckligt lottad. Och vi hade internationellt stöd. Gunta fick hundratals brev och flera gånger uppmärksammades vårt fall av USAs Kongress. KGB vågade därför inte göra vad som helst. Mot de fångar som övergetts av sina familjer och saknade internationellt stöd bar man sig mycket illa åt.

I lägret talade jag med många. En av dem, Viktor Moskovtsev, hade varit viceminister i Sovjetunionen. Han hade tillhört eliten och kom från en aristokratisk familj. Han hade njutit av livets goda och rest runt i världen. Han var klok, hade varit med i Partiet i tjugofem år och hade skrivit åtskilliga vetenskapliga verk. Några förflugna ord gjorde att han blev av med allt. Han fick ett

tioårigt straff, betraktades som förrädare, och hans släktingar gick på anklagelserna. Hans hustru skilde sig från honom. I lägret kläddes han av, rakades på huvudet och kastades i en cell. Vad blir kvar av en sådan människa? Bara kärnan, människan själv. När den uppenbaras kan man föra en helt annan dialog än annars.

Viktor och jag samtalade i timmar. Till slut började han anförtro sig åt Gud, fick nytt hopp och började le igen. För KGB berättade han att han tagit avstånd från de kommunistiska idéerna och fått en ny övertygelse. Det visade sig att våra samtal spelats in av KGB. Jag drabbades av en ny process och Gunta fick i Riga veta att hennes man riskerade ytterligare åtta års fängelse.

I fängelset befann vi oss i en helt annan social miljö än utanför. Vi stod för våra åsikter, våra moraliska principer. Vi satte ofta våra liv i pant för detta. Jag har därför svårt att förstå hur Lettlands parlament så lättvindigt kan leka med folks intressen, ofta för egen vinnings skull.

Visste Du i förväg att Du skulle frigges?

–I början av 1987 överfördes jag från koncentrationslägret till fängelset i Perm och fick speciell diet. Det var ett tecken på frigivning. Där fick man till och med

lite smör, mjölk och ägg, så jag började se normal ut. Så en dag sa man till mig: ”Du Rozkaln! Du och pryglarna”. Jag fick ett papper med ett datum för frigivningen. Jag fick också lite pengar till hemresan. De flesta fångarna bytte till civila kläder, men jag var av uppfattningen att fångenskap var sovjetmedborgarens normala tillstånd. Jag bytte bara ett fängelse mot ett annat och tog mig därför i fångkläderna till järnvägsstationen i Perm.

Svalt Du i lägret?

–Sju gånger placerades jag med tre–fyra veckors mellanrum i isoleringscell. Där var det från första dagen en kamp för att överleva. Kölden var svåruthärdlig. Det var ett stockvirkeshus med springor mellan stockarna och ute var det –40 grader. Under dagen fick jag inte sitta ner, det fanns för övrigt ingen plats att sitta på, den enda platsen som fanns var en rund betongklot som var avsedd som bord och den var iskall. Sängen var en bräda med ståltråd, men den låstes mot väggen med ett särskilt verktyg varje morgon. Hela dagen måste man vandra runt i cellen. På natten fick man inte lämna britsen. Om man lyckades somna blev man stel av kölden. Så var det dag efter dag, och för den minsta överträdelse mot reglementet gavs flera dagar extra.

Rid efter annan försökte KGB övertyga oss fångar att förråda våra vänner, då skulle vi få åka hem. De som ledde Rigas kommunistiska parti visste mycket väl var landsmännen hamnade, då och då kom delegationer på besök för att se hur det var.

När du släpptes 1987 var regimen i Lettland fortfarande sovjetisk

–Då hade inget ändrats. Men jag mötte många modiga människor. Familjen kom med blommor. Vi begav oss till Frihetsmonumentet där vi lade ner blommorna, i KGBs sällskap. Snart fick jag höra av Leipajas Helsingforskommitté. Vi hade en unik möjlighet att kunna ringa ostörda till journalisten Pavils och hans hustru Rita Bravers vid Radio Free Europe i München. De samtalen bröts nästan inte en enda gång. Och det vi berättade hördes samma kväll på Radio Free Europe. Men vi kunde organisera demonstrationer, till exempel på årsdagen för den första deportationen 1940 (14 juni). Liepajas Helsingforskommitté låg bakom den, men snart försvann de och vi fick ta över ansvaret

för framtida aktioner själva. Det var Janis Vavers, Rolands Silaraups, Modris Plate, Juris Rubenis, Maria och Silvija Ludviks. Vi träffades och sammanställde dokument och diskuterade taktik. KGB följde efter oss och jag och Silaraups hade en bil efter oss var och varannan dag. Ibland måste vi sätta oss i bilen. Vi fick frågor om vilka manifestationer som planerades och vi fick veta att vi kunde hamna i Sibirien igen.

Ni blev tvungna att resa till Västeuropa?

–Ja, hade vi avstått från de två två demonstrationerna hade nog trycket minskat, men efter minnesdagen den 23 augusti (Ribbentrop-Molotov-pakten) sa man rakt ut att våra medborgarskap skulle annulleras. Vi fick israeliska utreseviseringar. På den tiden krävde Washington att alla judar skulle släppas och därför blev alla som skulle kastas ur landet ”judar”. Ett kritiskt sista moment kom i Moskva på flygplatsen. Vi gick redan mot flygplanet, då jag kallades åt sidan och omringades av KGB-folk. Till Gunta sa de ”Gå, er man kommer att följa efter”.

Gunta: Jag sa att jag går ingenstans och kom istället tillbaka med barnen.

Janis: Jag sa att om de inte lät mig gå skulle jag kontakta USAs ambassad. Diplomaterna där hade nämligen lovat att ingripa för mig om det blev problem. Det tog en bra stund. Alla andra hade gått ombord och de österrikiska flygvärdinnorna kom med passagerarlistan och undrade var de sista passagerarna var. Ryssarna kände att en internationell konflikt kunde blåsa upp och lät oss gå.

Hur var det i Tyskland?

–Tretton år av intensivt arbete. Vi reste runt i Västeuropa. Vi berättade om pestrojan, om ockupationen av Lettland och så vidare. Vi var i USA och Kanada och ställde upp i oräkneliga intervjuer. Vi var med och bildade organisationen ”Demokrati och oavhängighet”, där alla de sovjetiska republikerna företräddes av före detta politiska fångar. Jag representerade Lettland. Organisationen leddes av Vladimir Bukovskij. Vi deltog också i internationella konferenser med deltagande av framstående personer som Tjeckiens Vaclav Havel, USAs FN-ambassadör Jeanne Kirkpatrick och den ryske schackmästaren Garij Kasparov. Parallellt ledde jag den baltiska grenen av organisationen Internationell Kristen Solidaritet, som skickade medicin och allehanda hjälp

till pensionärshem, barnhem och sjukhus till ett värde av flera miljoner D-mark. Ibland kunde vår lägenhet vara proppfull med hjälpsändningar.

Vi hade en ännu viktigare uppgift, att ge tekniskt stöd till den unga demokratin. Men här väntade en stor besvikelse. Den förste av de oppositionella som blev utvisad, Rolands Silaraups, hade 1987 rest runt i Europa och samlat pengar. De deponerades hos PBLA, den lettiska världsfederationen. När vi kommit i ordning och specificerade vart kameror, kopieringsmaskiner och annat skulle skickas förklarade PBLA att det inte skulle bli några pengar. PBLA hade träffat folk från den sovjetiske marionett-presidenten Gorbunovs parti i Berlin och träffat en överenskommelse med dem. De lettiska oppositionella blev utan stöd, bortsett från det som kom från de lettiska organisationerna Bravabas Fonds och Daugavas Vanagi i Stockholm. Rolands blev så chockerad att han från att ha varit den ledande oppositionelle flyttade till USA och idag arbetar han inom US Army.

Varför återvände ni till Lettland år 2000?

–Det var inte lätt, inte minst av materiella skäl. Vi hade ju inte kunnat spara något någonstans. Men att vi skulle återvända stod hela tiden klart. Våra barn återkom också med större och större kraft till saken. De var ju när allt kom omkring födda i Lettland och hade förstått att människorna är hjärtligare i sina relationer här. Speciellt är det så bland ungdomar och i skolorna.

Blev Lettland det land Du kämpade för?

–Det är en tung fråga. Jag hade nog inte drömt om de här omständigheterna. Min första krock med det lettiska samhället efter återkomsten blev EU-medlemskapet. Jag kände att folk inte hade någon uppfattning om vad EU var för något. Det vore en sak om vi blev inbjudna att gå med i en politisk och ekonomisk union. Men i EU begär man, precis som i Sovjetunionen, att man ska böja sig för deras andliga grundvärderingar. Ändå argumenterade präster och pastorer, även från predikstolarna, för medlemskapet. När jag en gång var i en sådan kyrka reste jag mig och gick. Efter det skrev jag skriften ”EUs stövel vid den lettiska själens dörr”. Jag skickade ut skriften till alla baptistkyrkor och lutherska kyrkor. Sedan försökte jag engagera mig i samhällsdebatten. För en tid sedan avstod ärkebiskopen Janis Vanags från att predika

på oavhängighetsdagen i protest mot regeringens cynism. Många frågade honom: Vad ska vi göra? Intelligentian samlades hos ärkebiskopen och den samlades kring visa idéer. Det blev direktsända samhällsdebatter i den statliga TV-kanalen.

Vid makten avlöses det ena partiet av det andra. Nästan alla partier har stött bort de moraliska principerna. Men ondskan består och breder ut sig. Sedlighet och moral bärs upp av allmänheten, inte av de politiska partierna. Intelligentian var redo att skriva under kraven på frisläpandet av maffialedaren Haritonov, liksom på att tillåta Pride-festivalen i Riga. Kyrkan står oftast vid sidan och tjuvar. Det finns visserligen enskilda präster från skilda samfund som vill ställa upp som ledare för det lettiska folkets moral. Men kyrkan som sådan gör det inte.

Gunta: Min djupa övertygelse är att endast genom att stödja familjen kan vårt samhälle leva normalt och utvecklas. När man som idag träder tillbaka inför de homosexuellas krav är det en medveten förgiftning av folket.

Men när man träder tillbaka inför de homosexuellas krav, är det inte då en fråga om att man är mer intresserad av överleva och fostra sina barn?

–Givetvis, det är en av anledningarna. Men inte den enda. Det homosexuella läget har obegränsade medel, man kan räkna med totalt miljoner. Mot den bakgrunden ska man vara stolt över vad det lettiska folket har utträttat för att försvara traditionella värden.

Enligt min mening vilar en stor del av ansvaret för omoralens framgångar på de lettiska affärsmän som tjänar stora pengar, men inte satsar ens en procent av sin rikedom på ändamål som människorättsorganisationer, familjefonder och annat. Men de som satsar på omoral satsar osjälviskt. George Soros har under de senaste åtta åren gått in med 60 miljoner dollar i Lettland. Hans program är att traditionella moraliska värden inte ska vara ledande, de ska underkastas juridiska normer och inte anpassas till folkets vilja. Ett stort antal ideologibärande institutioner kommer till oss från utlandet. Tidningar, TV-kanaler, organisationer och till och med statliga experter i departementen som finansieras utifrån.

Med biobränsle för världssvält...

Förr brukade man säga att det inte fanns en bonde som inte klagade. Under det senaste åren har detta uråldriga missnöje vänts till sjudande optimism och glädje – över spannmålspriserna. Mark som legat i träda tas i bruk igen, försäljarna av jordbruksmaskiner har lysande tider. Priserna går upp, upp, upp. Det finns flera förklaringar till de stigande jordbrukspriserna, ett är den ökade användningen av biobränsle (Brasilien, USA, Australien och Sverige är fyra länder som har eller håller på att ställa om sina system). Följden blir att världssvälten, som var på väg att försvinna, kommer att dröja sig kvar.

Under 1960-talet var svälten och befolkningsökningen det som byggde under domedagsprofeternas katastrofscenarier. Det var ungefär samtidigt som verkligheten i de fattiga länderna var den så kallade gröna revolutionen. Växtförädling, konstgödning och nya odlingstekniker eliminerade på något decennium svälten i många av världens fattiga länder. Bara i de länder som envisades med socialism i jordbruket förblev svälten ett problem.

Under 1970-talet genomled världen två oljekriser, som hade sin grund i att de största oljeproducerande länderna gick ihop i en priskartell för att driva upp priserna. De lyckades, särskilt som industriländerna vid den tiden var betydligt mer oljeberoende än vad de är idag. Domedagsprofeterna talade

cg.holm@contra.nu

om den försvinnande oljan som vägen till jordens och mänsklighetens undergång. Verkligheten blev en annan. Industriländerna var föga intresserade av att underkasta sig politiska diktat från diktaturer i Mellanöstern och annorstädes. Följden blev att både politiker och marknadsaktörer inriktade sig på att ändra de strategiska förutsättningarna. Energiförsörjning försköts till andra energikällor än oljan och därtill utvecklades oljetillgångar i andra delar av världen – med de högre priserna på oljan blev det ju till exempel lönsamt att utvinna olja till havs i Nordsjön, något som för en tid förde upp Norge till världens näst största oljeexpertör. Och Norge är inte med i OPEC-kartellen

En annan hotande katastrof under 1970-talet var den kommande istiden... Klimat-hotet lät ganska annorlunda jämfört med hur det låter idag.

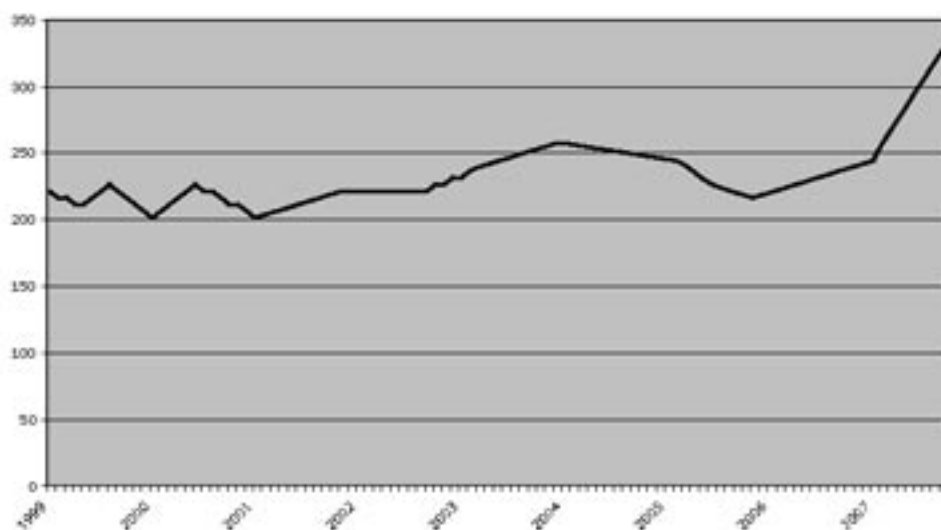
Under 1980-talet bestod den förväntade undergången av skogsdöd och försurning.

Verkligheten blev en ökning av skogens tillväxt med 15 procent!

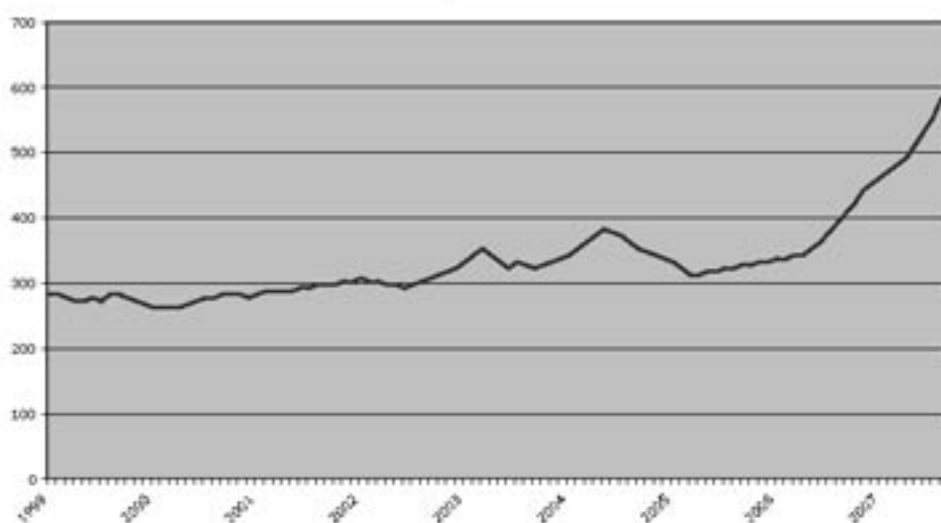
Under det senaste decenniet har klimat-hotet återigen kommit i fokus. Men nu är

det inte fråga om en ny istid utan om en ny värmetid, som riskerar att förstöra jorden som vi känner den. För att komma till rätta med det hotet heter idag en av lösningarna

Världsmarknadspriserna på majs

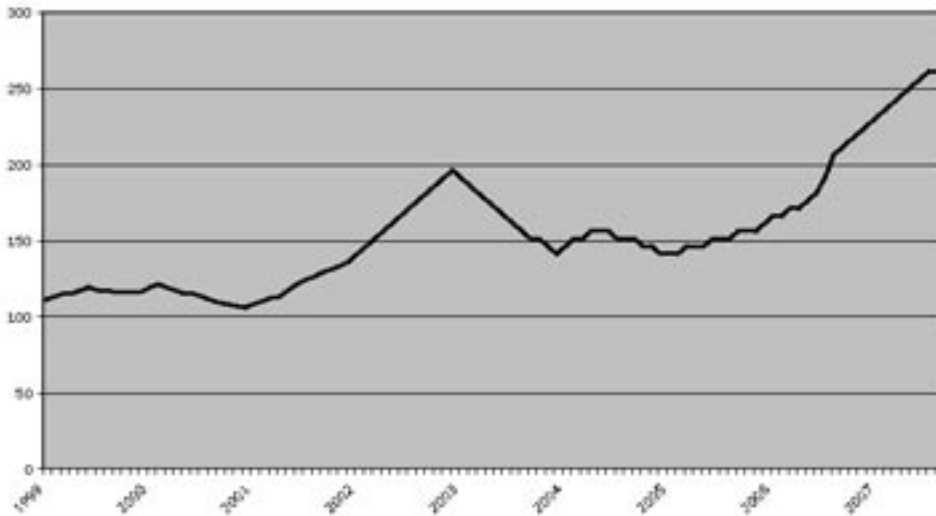

Världsmarknadspriserna på vete

Majs används i ökande utsträckning för bränsleproduktion i USA. I Sverige är det vete som är aktuellt. Priserna har utvecklats snabbt sedan etanolboomen i fordonsindustrin började.

Världsmarknadspriserna på havre

Havre används inte direkt för etanolproduktionen, men priserna rör sig parallellt med annan spannmål. I livsmedelsproduktion och som djurfoder är havre ett fullgott substitut till majs och vete.

”miljöbilar”. Miljöbilar drivs inte alls eller enbart till en del på fossila bränslen. Om man driver ett fordon med etanol som tagits fram ur växtriket räknar nämligen miljöteoretikerna med att en ny växtcykel genast suger upp alla koldioxidutsläpp, så i motsats till ett fossilt bränsle med exakt samma mängd koldioxid i avgaserna sprider det biologiska bränslet ingen koldioxid alls enligt klimatteorierna, detta i motsats till den fossila koldioxiden, som sprids till sin helhet.

I syfte att minska användningen av fossila bränslen har bland annat Sverige subventionerat användningen av biologiskt baserade bränslen.

Det land som gått längst i den här riktningen är dock Brasilien, där man redan 1975 satsade stort på etanoldrivna bilar. I Brasilien handlar det om att använda sockerrör för att utvinna etanol. Sockerrör är särskilt lämpliga för utvinning av alkohol, eftersom utvinningen ger mer alkohol per kg gröda än för alternativa grödor. I Brasilien svarar alkohol för 30 procent av drivmedelsförbrukningen. De särskilda alkoholpassade bilmotorerna är dock på väg att försvinna och ersättas av bilar som drivs på olika blandningar. Alkoholutvinningen sysselsätter idag cirka 1 miljon brasilianare, hälften i jordbruket och hälften senare i produktionskedjan. Hade de inte arbetat med alkohol hade de självklart kunnat göra andra samhällsnyt-

tiga insatser (till exempel odla andra grödor), siffran nämns bara för att belysa att det är stor volym på alkoholhanteringen i Brasilien. Arbetsförhållandena i branschen är svåra. Många plantagearbetare arbetar under slavliknande förhållanden. Arbetstiden kan under säsongen vara inemot tolv timmar per dygn. Lönen ligger visserligen en bra bit över minimilönen, men arbetsförhållandena är svåra och den som inte klarar de uppställda normerna (sockerarbetarna får betalt per ton nedhuggna sockerrör) får omgående sparken. Arbetet är också säsongberoende och skörden pågår bara under en del av året.

Sammanlagt använder Brasilien 45 000 kvadratkilometer mark för att odla sockerrör för alkoholutvinning, vilket är mer än hela Sveriges jordbruksareal (36 000 kvadratkilometer). Och den odlingsarealen räcker till en tredjedel av bränsleförbrukningen för Brasiliens bilpark.

Brasilien levererar större delen av den bränsle-etanol som importerats till Sverige. Den används bland annat som huvudingrediens i E85-bränslet.

Vid sidan av Brasilien är det få länder som – hittills – använt alkohol i bilbränsle. Men tekniken sprider sig, inte minst med hjälp av subventioner för alkohol. I Sverige får så kallade miljöbilar fördelar i form av lägre skatter, inga biltullar i Stockholm och gratis parkering i många kommuner. Vidare har staten subventionerat anläggningar för

produktion av etanol. Också i bland annat Australien och USA försöker man främja etanol som bilbränsle.

I USA ökade etanolproduktionen under 2006 med 37 procent. Och i år väntas produktionen öka med ytterligare 25 procent. I USA används främst majs för etanolproduktion, vilket drivit upp priset inte bara på majs utan också på annan spannmål. Etanolindustrin tar han om nästan hela ökningen av majsproduktionen. Världsproduktionen av spannmål beräknas i år bli den största någonsin. Men genom etanolproduktionen ökar efterfrågan så kraftigt att spannmåls-lagren börjat sjunka. Reserverna idag är de minsta på 25 år.

Det ökade politiska intresset för etanol kombinerat med de starkt ökade oljepri-serna leder emellertid till ett hårt tryck på jordbruket och i förlängningen att livsmedelsproduktion trängs ut. Den försvinnande världssvälten hotar att återigen bli en realitet för att alltmer jordbruksmark används för produktion av råvara för bränsle. Och ingen behöver väl tvivla om att bränsletörstiga bilägare i Sverige eller USA lätt kommer att konkurrera ut fattiga och hungriga människor i Asien och Afrika när det gäller användningen av jordens areal.

Redan idag märks hur livsmedelspriser-na, och särskilt då priser på råvaror som kan användas för etanolproduktion stiger i höjden. Efter att vi under snart tjugo år har upplevt en trendmässig minskning av livsmedelspriserna vände flera priskurvor brant uppåt för ungefär ett år sedan. Till en del handlade det om dåliga skördar i Australien (som stått för en betydande del av jordens exportvete), men till en inte obetydlig del var det också efterfrågan på etanolbränsle som vände priskurvan.

I Sverige och andra industrialiserade län-der står förädlingsindustrin och distributionen för en stor del av befolkningens totala livsmedelskostnader, men i fattiga länder rör sig de breda massornas matpriser mer i takt med råvarupriserna. Människorna i de fattiga delarna av världen drabbas alltså direkt av konsekvenserna av efterfrågan på etanolbränsle. Amerikanska International Food Policy Research Institute uppskattar att antalet svältande människor år 2025 med tanke på bränsleproduktionen av åkergrödor kommer att bli 1,2 miljarder istället för 600 miljoner, dvs en fördubbling. Världssvälten var på väg att försvinna, men nedgången stannar kvar på grund av felanvändning av åkerarealen. ☞

BOK-NYTT

Gustav III:s spioner

Thorsten Sandberg har skrivit en bok som heter *Gustav III:s spioner* och som till stor del handlar om de båda unga svenska officerarna Carl Fredrik König och Otto Carl von Fieandt, vilka sändes till Frankrike för att kartlägga området mellan Paris och Le Havre. I vägsändandet var ett led i den svenske konungens planer på att störta de franska revolutionärerna och erövra Paris.

Det skall med en gång sägas att boken har stora förtjänster. Däremot har denna recensent invändningar mot stavningen av det kungliga namnet: ifrågavarande monark stavade själv sitt namnet med f på slutet, således Gustaf III och den stavningen bibehölls långt upp i åren tills något ljushuvud kom på att alla kungar med namnet Gustaf skulle ha v på slutet efter sin död, liksom Carl borde stavas med K i början. Således kommer den nuvarande konungens namn efter sitt frånfälle benämnas Karl XVI Gustav (i stället för nuvarande Carl XVI Gustaf), vilket förefaller något tveksamt.

Den franska revolutionen hade en ideologisk bakgrund med förarbete av tänkare såsom Voltaire och Rousseau. Det gamla adels- och feodalväsendet skulle störtas i gruset och en ny, upplyst tidsålder skulle inträffa. Av de ursprungligen idealistiska tankegångarna blev småningom ett skräckvälde och de ursprungliga revolutionärerna fann sig själva till slut inför bödeln. Några år senare tog Napoleon makten och utropade sig till kejsare.

Gustaf III hade 1772 genomfört en statskupp och stärkt monarkins ställning.

Under sin regeringstid genomförde konungen emellertid en del liberaliserande reformer. Bland annat inskränkte han dödsstraffets tillämpande och tillät judiska invandrare att komma till Sverige. I fråga om revolutionärerna i Frankrike var han entydigt negativ: "De är Europas orangutang", utlät han sig i ett sammanhang. Kungens inställning berodde, med Sandbergs ord, på att "Gustav III älskade Frankrike och hatade revolutionärerna, och kungens djupa oro för händelseutvecklingen i landet och kungafamiljens utsikter framskyttade tidigt" (sidan 33). Dessutom var svenske kungen släkt på långt håll med såväl kungen och drottningen i Frankrike, liksom han oroades över monarkins ställning i hela Europa.

Ett led i Gustaf III:s contrarevolutionära ambitioner avseende Frankrike var rekryterandet av ovannämnda spioner von Fieandt och König. En annan – och mer berömd – aktör i sammanhanget var Axel von Fersen, som sedan 1789 var Gustaf III:s inofficiella ombud i Paris, som skulle utveckla den svenske konungens contrarevolutionära planer samt stödja den franska kungafamiljen.

Som bekant misslyckades von Fersen med att smugla ut denna ur revolutionens Frankrike.

Thorsten Sandberg berättar intresseväckande om de båda svenska spionernas göranden och låtanden i Frankrike. Dessvärre kunde varken de eller von Fersen medverka till att bringa revolutionärerna på fall. Vid hemkomsten fortsatte de båda herrarnas respektive liv och karriärer. Carl Fredrik König blev med tiden en framstående jordbrukare i Vällinge utanför Södertälje och begravdes på Salems kyrkogård 1858, då han var 91 år gammal. Otto Carl von Fieandt blev 67 år och dog på sin egendom i St. Michels socken i Finland 1825.

Tommy Hansson
Thorsten Sandberg: Gustav III:s spioner. Historien om när Sverige skulle slå tillbaka

Vem slår Eva?

Doktoranden tillika fil. kand. Björn Ljungberg och fil. kand. Emma Rydgren har skrivit en lättläst men ändå akademiskt inriktad bok om feminismen. Boken med titeln *Vem slår Eva?* - *Forskande feminister i genusland* tar avstamp från dokumentären *Könskriget* som fick upp medelsvenssons ögon för vad akademiska feminister egentligen sysslar med. Författarna låter feministforskare som Eva Lundgren, Maud Eduards, Tiina Rosenberg, Inger Lövkrona, Carin Holmberg, Karin Widerberg, Maria Wendt-Höijer, Cecilia Åse, Drude Dahlerup, Anne-Marie Morhed, Jenny Westerstrand, Åsa Eldén, Lena Trojer och Anna Jonasdottir visa vad de går för, oftast med mycket avslöjande citat.

Det mesta av innehållet i boken är för de flesta contraläsare allmänt känt, men det är alltid

trevligt med lite repetition, särskilt med tanke på hur underhållande det är att återläsa de verklighetsfrånvända genusprofessorernas fantasifulle formuleringar. Nu finns det inte längre några ursäkter för dem som fortfarande tycker att feminismen är ofarlig, eller till och med bra. Den som har läst den här boken bör bli immun mot allt vad feminism heter, åtminstone något mer skeptisk och kritisk till påståenden såsom att "män slår kvinnor".

Boken kommer dock ut vid fel tillfälle. Det var för fyra, fem år sedan som vi hade behövt läsa den här boken. Nu har en dokumentär, *Könskriget*, satt stopp för den värsta hysterin i media. Nu är det i stället klimatförändringar som övertagit förstaplatsen på samhällsagendan. Feminismen är ute. Men samtidigt, ju mer fokus som ligger på något annat än feminismen, desto mindre bevakade är feministforskarna som får sin utkomst av staten. Därmed kan de ställa till med stor irreparabel skada för svensk akademi. Redan nu har postmodernismens flum övertagit våra universitet, givetvis efter fransk och amerikansk modell. Å ena sidan finns det ingen sanning. Men å andra sidan vet man, med full säkerhet inom dessa kretsar, att könen är en social konstruktion.

Varför ska man då, enligt feministen själv, bry sig om feministisk kunskap? Om det inte finns någon sanning, om vetenskap och traditionella metoder för sanningssökande är patriarkala påhitt, vad ska man då med akademisk feminism till? Jo, grupptillhörigheten avgör. Om jag säger att män inte alls är överordnade kvinnor och den kvinnliga feministen säger att jo, män är visst överordnade kvinnor. Vem vinner då? Ingen enligt postmodern vetenskapssyn. Vi har alla vår sanning, det finns ingen äkta sanning eller någon

verklighet utanför oss själva. Men eftersom all vetenskap är en förhandling och eftersom kvinnan är ett offer med särskilda och speciella kollektiva erfarenheter är det den kvinnliga feministen som får rätt. Jag som man har ingen möjlighet att förstå mig på kvinnans situation. Men av någon konstig anledning har kvinnor möjlighet att förstå sig på mannens situation. Eller ska jag tolka feministens position som att mannen inte är värd någon förståelse?

Feminismens forskning bygger i regel på flytande abstraktioner. De ser strukturer, det vill säga de ser skogen men aldrig träden, de talar om män som ett kollektiv som bär skulden för så gott som allt, de talar även om kvinnor som kollektiv som alltid är offer för mäns ondska och de utgår alltid från premissen eller axiomet att män är överordnade kvinnor och deras forskningsresultat landar alltid i att män är överordnade kvinnor. Andra flytande idéer är att kön inte existerar. Män och kvinnor är kategorier som har konstruerats av oss människor. Först föds vi och sedan blir vi kön.

Överdriver jag? Låt mig ur

nämnda bok ta ett citat från Anna Jonasdottir: "Det råmateriel och de produktionsmedel med vars hjälp människor gör människor är, och kan inte vara annat än, försjälsligade könsliga människokroppar" (sidan 45). Läs gärna detta flera gånger och betänk att detta är en professor i genusvetenskap och docent i statsvetenskap vid Örebro universitet.

Om ni vill få er några skrattsalvor till livs samtidigt som ni får en insyn i hur akademiska feminister tänker bör ni läsa denna bok.

Fredrik Runebert Ljungberg, Björn., Rydgren, Emma: Vem slår Eva? – Forskande feminister i genusland. Avantema, 2007.

Sverige och Ryssland

År 1709 ägde det för Sverige katastrofala slaget vid Poltava rum, vilket blev början till slutet för det svenska stormaktsväldet.

Det till dags dato sista svensk-ryska kriget (1808–09) medförde, som vi vet, den smärtsamma förlusten av Finland.

Författaren berör också i sin bok Sveriges roll i det kommunistiska maktövertagandet i Ryssland. Aleksander Kan skriver i *Sverige och Ryssland – ett 1200-årigt förhållande* att Sverige kom att spela en väsentlig roll för Oktoberevolutionens förberedelse och seger. Bolsjevikerna utnyttjade på ett skickligt sätt den liberala svenska asylrätten. Asyl gavs åt landsflyktiga revolutionärer, och bolsjevikpartiets aktivister reste genom Sverige. Som beaktande reste Lenin med tillstånd av de svenska myndigheterna via Sverige till Petrograd.

Både bolsjevikernas utlandsrepresentation och den internationella vänsterns ledning fick säte i Stockholm. Vidare hade stockholmsbankerna stor betydelse för Lenins parti, som via dessa banker tillfördes pengar för den revolutionära verksamheten.

För den unga sovjetstaten blev Sverige ett "fönster mot Europa" och det var med Sverige som de första han-

delsavtalen slöts, vilka blev ett genombrott för Sovjetrysslands ekonomiska relationer med utlandet. De svenska socialisterna stödde på allt sätt bolsjevikerna och den röda statsbildningen. Man organiserade exempelvis penninginsamlingar och solidaritetskampanjer, och svenska socialister fungerade som sovjetstatens företrädare både på det politiska och kommersiella planet.

Under inbördeskriget och under kriget mot Polen 1920 gavs Sovjetryssland en mångsidig hjälp av den svenska vänstern.

Sveriges och den svenska vänsterns delaktighet i den grymma sovjetdiktaturens tillblivelse utgör ett synnerligen mörkt inslag i vårt lands historia.

David Stavenheim Aleksander Kan: Sverige och Ryssland – ett 1200-årigt förhållande. Almqvist & Wiksell.

CONTRA

5 1982...

För tjugofem år sedan delade Contra ut frihetspriset till den stridbare författaren Sven Stolpe. Contra innehöll en längre intervju med Stolpe. Han fick priset för att "han med stor kraft går i närkamp med marxismens frihetsfientliga krafter och förmår att på ett sällsynt slagkraftigt sätt ge uttryck för demokratiska och borgerliga ideal. Hans kamp mot försämringen av skolväsendet bidrar dessutom verksamt till att upprätthålla den ideologiska grunden för ett framtida Sverige i frihet". Stolpe, som avled 1996, förklarade i intervjun att

hans politiska intresse väcktes just av skolfrågan, den av Olof Palme pådrivna skolreformen som sänkte utbildningsnivån i landet. Hans bekymmer avsåg främst den intellektuella uselheten hos socialdemokratin och kontrasterade den mot forna tiders s-ledare som Tage Erlander, Gustav Möller och F V Thorsson.

1982 rådde fortfarande radio- och TV-monopol i Sverige. Det fanns bara ett bolag som fick sända radio och TV och det bolaget kontrollerades av svenska staten! Situationen var

densamma som för tryckfriheten för 500 år sedan, Kungen bestämde då vad som fick tryckas. Knappast värdigt ett demokratiskt samhälle.

I det sovjetiska systemet var mutoren grundsten. Inget fungerade utan mutor. Rafael Bachmatov berättade om hur det praktiskt fungerade i sovjetrepubliken Azerbajdzjan.

Contra kunde också berätta att en av de sovjetiska militärmanövrarna i det ännu ockuperade Estland gick under namnet "erövringen av Sverige och Finland".

...för tjugofem år sedan